

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Warszawie**

Referat

Nadleśniczego Nadleśnictwa Pułtusk

**na posiedzenie Komisji Założeń Planu
ustalający wytyczne do prac urządzeniowych
Planu urządzenia lasu na lata 2024 - 2033**

Pułtusk, dn. 07.06.2021 r.

Spis treści

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych	5
1) Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne.....	5
2) Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu, podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.	5
2.1. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska.....	5
2.2. Dokumenty strategiczne regionu	6
2.3. Porządkowanie stanu posiadania	10
2.3.1. Grunty we współwłasności	10
2.3.2. Grunty sporne	10
2.3.3. Wykaz rozbieżności pomiędzy rejestrem gruntów nadleśnictwa z ewidencją gruntów ..	11
2.3.4. Grunty przekazane w użytkowanie na podstawie art. 40 ustawy o lasach.....	11
2.3.5. Grunty nabyte na podstawie art. 37a ustawy o lasach.	11
2.3.6. Grunty nabyte w wyniku zamiany.	11
3) Forma przekazania bazy danych SILP na potrzeby planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami.	12
4) Korekta podziału powierzchniowego oraz ewentualne oznaczanie granic oddziałów.	12
5) Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu gruntów stanowiących współwłasność.	13
6) Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu.....	13
7) Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu, w tym cechy „Inne”.	13
8) Zastosowanie jednostek kontrolnych	13
9) priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów	14
10) Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.	14
11) Dodatkowe pomiary drewna martwego.	14
12) Sporządzanie i wydruki map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych i przeładowych (format, zakres, podkład, skala, liczba) oraz mapy sytuacyjnej.	14
13) Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa.....	16
14) Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód.	16
15) Terminy i sposoby kontroli prac urzędzeniowych.....	17
15.1. Kontrola i odbiór prac urzędzeniowych.....	17
15.2. Odbiór prac taksacyjnych.	17
15.3. Odbiór opisów taksacyjnych.	18
15.4. Ustalenie planu cięć.....	18

16) Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych, oraz prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych.	18
16.1. Oprawa dokumentacji analogowej.....	18
16.2. Forma oraz oprawa dokumentacji kartograficznej:.....	19
16.3. Dokumentacja cyfrowa.	19
16.4. Pozostałe.	19
17) Sporządzenie opracowania dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000 wraz z warstwą numeryczną.....	19
18) Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko oraz innych spraw organizacyjnych.	23
Część B: Założenia do planu urządzenia lasu.	24
1) Obszary chronione i funkcje lasu.....	24
1.1. Rezerваты przyrody.	24
1.2. Parki krajobrazowe.	25
1.3. Parki Narodowe.	26
1.4. Obszary chronionego krajobrazu.....	26
1.5. Użytki ekologiczne.	26
1.6. Strefy ochrony zwierząt chronionych.....	27
1.7. Sieć obszarów Natura 2000.....	30
1.8. Pomniki przyrody.	31
1.9. Obiekty objęte ochroną konserwatora zabytków.	34
1.10. Lasy ochronne.	34
2) Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze.	35
3) Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym.....	35
3.1. Proponowane Typy Drzewostanu oraz składy gatunkowe upraw.	35
3.2. Proponowane Typy Drzewostanów oraz składy gatunkowe upraw dla gruntów potencjalnych siedlisk przyrodniczych.	38
3.3 Proponowane postępowanie w przypadku zamierania dębu na terenie Nadleśnictwa Pułtusk.	39
3.4 Proponowane postępowanie na uporczywym pędraczysku w Leśnictwie Załużu.....	41
3.5. Wytyczne do opracowania PUL na lata 2024-2033 w zakresie projektowanych zadań selekcji i nasiennictwa drzew leśnych	42
3.5.1. Wyłączony drzewostan nasienny sosnowy oddz. 58-c-99, 59-a-98 Leśnictwo Lipniki...	43
3.5.2. Gospodarcze drzewostany nasienne.....	45
3.5.3. Drzewostan zachowawczy Sosny zwyczajnej - oddz. 142, 151.	45
3.5.4. Uprawy zachowawcze.....	46
3.5.5. Blok upraw pochodnych Sosny zwyczajnej, Leśnictwo Wąski Las, oddz. 130, 139.....	46
3.5.6. Blok upraw pochodnych Sosny zwyczajnej, Leśnictwo Wielgolas, oddz. 223, 224, 243, 244, 257.	47

3.5.7. Blok upraw pochodnych Sosny zwyczajnej, Leśnictwo Lipniki, oddz. 58, 59.	47
3.5.8. Plantacyjna uprawa nasienna buka, Leśnictwo Magnuszew, oddz. 208-c.....	47
4) Wieki rębności dla głównych gatunków drzew.	48
5) Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego.....	49
6) Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach.	53
7) Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”	54
8) Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.....	54
9) Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw.	55
10) Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.	56
10.1. Ochrona przeciwpożarowa.	57
11) Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej.....	59
12) Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.	60
12.1. Plantacje choinkowe.	60
12.2. Gospodarka łowiecka.	60
13) Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.	61
14) wytyczne dotyczących charakterystyki ekonomicznej.....	62
15) Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.	62
16) Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenia tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych.	63
17) Wydruk map tematycznych.	63
18) Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.....	63

Nadleśniczy Nadleśnictwa Pułtusk przedkłada referat na Komisję Założeń Planu w celu określenia wytycznych w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założeń do planu urządzenia lasu na lata 2024-2033.

Część A: Wytyczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych.

1) Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne.

Opracowanie glebowo – siedliskowe dla obszaru Nadleśnictwa Pułtusk jest aktualne i zostało wykonane przez BULiGL oddział w Warszawie w 2001 roku, na podstawie umowy nr GS-973 zawartej dnia 28.04.1999 r. Operat zawiera pełną dokumentację siedliskową na ogólnej powierzchni 21 388,79 ha. Obecnie prace fitosocjologiczne wykonywane są przez BULiGL oddział w Warszawie w oparciu o umowę nr ER.271.9 podpisaną w dniu 11 marca 2020 roku. Powierzchnia opracowania wynosi 20 695 ha gruntów leśnych. Zaawansowanie prac wynosi 20%, a ostateczny termin realizacji umowy przewidziany jest na 01 lipca 2022 r.

Pracami glebowo-siedliskowymi nie powinny być objęte wąskie działki stanowiące enklawy wśród lasów obcej własności, na których prowadzenie gospodarki leśnej jest szczególnie utrudnione.

2) Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu, podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.

2.1. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska.

Nadleśnictwo Pułtusk wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie. Sąsiaduje z Nadleśnictwami: Płońsk, Jabłonna i Wyszków (RDLP w Warszawie) oraz Ciechanów, Parciaki i Ostrołęka (RDLP w Olsztynie).

Nadleśnictwo Pułtusk w swoim zasięgu terytorialnym posiada grunty na terenie województwa mazowieckiego w czterech powiatach (powiaty – makowski, ostrołęcki, pułtuski, wyszkowski) obejmujących teren szesnastu gmin.

L.p.	Powiat	Gmina
1	makowski	Maków Mazowiecki m.
2	makowski	Czerwonka
3	makowski	Karniewo
4	makowski	Rzewnie
5	makowski	Szelków
6	makowski	Różan m-w
7	ostrołęcki	Goworowo*
8	pułtuski	Gzy
9	pułtuski	Obryte
10	pułtuski	Pokrzywnica
11	pułtuski	Świercze
12	pułtuski	Winnica
13	pułtuski	Zatory
14	pułtuski	Pułtusk m-w
15	wyszkowski	Rząśnik*
16	wyszkowski	Somianka*

2.2. Dokumenty strategiczne regionu

Na szczeblu krajowym najważniejszym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego jest **Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK)** – przyjęta przez Radę Ministrów 13 grudnia 2011 r. KPZK zakłada wzrost lesistości kraju przekraczający 30%, oraz zwiększenie obszarów Natura 2000 do ponad 20% terytorium lądowego Polski. Obszary N2000 wraz z pasmami korytarzy ekologicznych oraz obiektami Krajowego Systemu Obszarów Chronionych mają tworzyć wspólny system ochrony przyrody i krajobrazu. Podstawą programowania zalesień będą: zaktualizowany wieloletni Krajowy Program Zwiększania Lesistości oraz plan ochrony obszarów Natura 2000.

Na szczeblu regionalnym podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego zawarte są w następujących dokumentach:

- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego** – ustanowiony Uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.
- **Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r.** – ustanowiona Uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.
- **Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2022 r.** – ustanowiony Uchwałą nr 3/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 stycznia 2017 r.

Powiaty będące w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Pułtusk posiadają **strategie rozwoju powiatu lub plany rozwoju lokalnego**, czyli koncepcję funkcjonowania powiatu w dłuższym okresie, zawierającą m.in. analizę problemów i cele strategiczne związane z ochroną środowiska – w tym z ochroną lasów. Dokumenty te opisują sposoby poprawy stanu środowiska, m.in.. poprzez ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochronę i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Powiat ostrołęcki, oraz makowski, na chwilę obecną nie posiadają aktualnej strategii rozwoju powiatu i planu rozwoju lokalnego – dokumenty są w opracowaniu.

Powiaty posiadają również **Program Ochrony Środowiska**, który służy do realizacji celów racjonalnego wykorzystania zasobów i zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju, przy jednoczesnym obniżeniu emisji zanieczyszczeń do środowiska. Oprócz kwestii ochrony środowiska przedstawione programy poruszają również problematykę nasilających się zmian klimatycznych oraz wyznaczają kierunki adaptacji.

Powiaty: pułtuski, makowski, ostrołęcki i wyszkowski, na terenie których położone jest Nadleśnictwo Pułtusk, wchodzi w skład Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A., realizującej w tym regionie Krajowy Plan Odbudowy.

W granicach Nadleśnictwa Pułtusk nie ma terenów w zarządzie Krajowego Zasobu Nieruchomości, będących potencjalnymi powierzchniami przeznaczonymi pod realizację inwestycji mieszkaniowych.

Powiat pułtuski

- **Strategia Rozwoju Powiatu Pułtuskiego na lata 2016 – 2030 – przyjęta Uchwałą Nr XXV/143/2019 Rady Powiatu Pułtuskiego z dnia 28 grudnia 2016 r.**
- **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pułtuskiego na lata 2020 – 2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 r.**

Powiat makowski

- **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Makowskiego na lata 2016 – 2020 z perspektywą do 2023 r.**

Powiat ostrołęcki

- **Program Ochrony Środowiska Powiatu Ostrołęckiego z 2004 r.**

Powiat wyszkowski

- **Strategia/Program Rozwoju Powiatu Wyszkowskiego do roku 2025 – przyjęty Uchwałą Nr XVII/112/2015 Rady Powiatu w Wyszkowie z dnia 30 grudnia 2015 r.**
- **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wyszkowskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 r.**

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin:

Gminy znajdujące się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pułtusk sporządzają mpzp dla niewielkich obszarów obejmujących pojedyncze miejscowości. Wyjątek stanowią gminy Rzaśnik, Goworowo, Czerwonka, Szelków i Karniewo, które uchwaliły mpzp dla wszystkich podlegających im obrębów geodezyjnych. Zwykle są to plany sporządzane dla obszarów zurbanizowanych lub terenów sąsiadujących z terenami zurbanizowanymi, na obszarze których dominującą jest funkcja zabudowy mieszkaniowej. Grunty leśne w mpzp przeznaczone są przede wszystkim do prowadzenia gospodarki leśnej, choć fragmenty przeznaczone są również m.in. pod drogi lokalne.

Wszystkie gminy posiadają Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Gmina Pułtusk: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Pułtusk przyjęte Uchwałą Nr XL/588/2002 Rady Miejskiej w Pułtusku z dnia 8 lipca 2002 r.

Gmina Gzy: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gzy przyjęte Uchwałą Nr XXIII/108/2001 Rady Gminy w Gzach z dnia 29 sierpnia 2001 r.

Gmina Obryte: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Obryte przyjęte Uchwałą Nr VII/54/2019 Rady Gminy Obryte z dnia 14 czerwca 2019r.

Gmina Pokrzywnica: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pokrzywnica przyjęte Uchwałą Nr XXXVIII/265/2018 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 6 listopada 2018 r.

Gmina Świercze: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świercze przyjęte Uchwałą Nr 9/II/2018 Rady Gminy Świercze z dnia 29 listopada 2018 r.

Gmina Winnica: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Winnica przyjęte Uchwałą Nr XLI/257/2014 Rady Gminy Winnica z dnia 15 września 2014 r.

Gmina Zatory: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zatory przyjęte Uchwałą Nr 162/XXIII/2013 Rady Gminy Zatory z dnia 22 marca 2013 r.

Gmina Maków Mazowiecki: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Maków Mazowiecki przyjęte Uchwałą nr XXIII/141/2012 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 4 października 2012 r.

Gmina Szelków: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szelków przyjęte Uchwałą Nr XIX/96/2012 Rady Gminy Szelków z dnia 28 czerwca 2012 r.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szelków przyjęty Uchwałą Nr XXVII/96/05 Rady Gminy w Szelkowie z dnia 31 stycznia 2005 r.

Gmina Czerwonka: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Czerwonka zmienione Uchwałą nr XXIII/189/2013 Rady Gminy Czerwonka z dnia 19 lipca 2013 r.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czerwonka przyjęty Uchwałą nr XXIV/197/2013 Rady Gminy W Czerwonce z dnia 30 sierpnia 2013 r.

Gmina Rzewnie: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rzewnie przyjęte Uchwałą Nr III/6/2014 Rady Gminy Rzewnie z dnia 30 grudnia 2014 r. Uchwała Nr V/25/2002 Rady Gminy Rzewnie z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie zmian w miejscowym ogólnym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Rzewnie – Etap I

Gmina Karniewo: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Karniewo przyjęte Uchwałą Nr XXXI/172/2013 Rady Gminy Karniewo z dnia 30 grudnia 2013 r.

Miejscowy Plan Zagospodarowania przestrzennego gminy Karniewo przyjęty Uchwałą Nr XI/53/03 Rady Gminy Karniewo z dnia 23 grudnia 2003 r.

Gmina Różan: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Różan przyjęte Uchwałą Nr XXXVI/174/10 Rady Miejskiej w Różanie z dnia 29 kwietnia 2010 r.

Gmina Rząśnik: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rząśnik przyjęte Uchwałą Nr XLIII.198.2017 Rady Gminy Rząśnik z dnia 28 września 2017 r.

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rząśnik przyjęty Uchwałą Nr XXVI.155.2020 Rady Gminy Rząśnik z dnia 25 września 2020 r.

Gmina Somianka: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Somianka przyjęte Uchwałą Nr XXIII/157/20 Rady Gminy Rząśnik z dnia 26 czerwca 2020 r.

Gmina Goworowo: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Goworowo przyjęte Uchwałą Nr XXXIV/209/17 Rady Gminy Goworowo z dnia 27 marca 2017 r.

Zmiana w miejscowym ogólnym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Goworowo (Obręb Żabin) przyjęta Uchwałą Nr III/193/02 Rady Gminy Goworowo z dnia 6 czerwca 2002 r. Zmiana w miejscowym ogólnym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Goworowo (pozostała część gminy) przyjęta Uchwałą Nr III/194/02 Rady Gminy Goworowo z dnia 6 czerwca 2002 r.

Zmiana w miejscowym ogólnym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Goworowo (Obręb Goworowo, Goworówek, Szczawin) przyjęta Uchwałą Nr IV/202/2002 Rady Gminy Goworowo z dnia 13 sierpnia 2002 r.

Rozwój infrastruktury drogowej:

Najważniejszą inwestycją, mającą wpływ na środowisko naturalne jest budowa obwodnicy Pułtuska w ciągu drogi krajowej nr 61 Warszawa – Augustów, która ma być oddana do użytku w 2025 r. Będzie to około 16,8 km nowego fragmentu drogi. W otoczeniu projektowanej drogi znajdzie się kompleks leśny położony między wsiami Płocochowo, Lipniki Stare i Lipniki Nowe (leśnictwo Pokrzywnica, oddział 87), w odległości ok. 500 m od projektowanej drogi. Raport o Środowisku przewiduje, że obszary objęte zalesieniami krajobrazowo-przyrodniczymi, w wybranych miejscach wzdłuż drogi na gruntach wykupionych przez Inwestora (około 5,4 ha) zostaną po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia przekazane do zasobu lasów państwowych.

2.3. Porządkowanie stanu posiadania

Ewidencja gruntów w Nadleśnictwie Pułtusk prowadzona jest zgodnie z Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 10 stycznia 2019 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych.

2.3.1. Grunty we współwłasności

W zarządzie Nadleśnictwa Pułtusk nie znajdują się grunty będące we współwłasności z innymi podmiotami.

W 2018 r. dokonano zniesienia współwłasności, na podstawie zamiany gruntów dokonanej Aktem Notarialnym Repertorium A nr 2655/2018 z dnia 18.05.2018 r.

Nieruchomość zbywana – ½ udziału dz. nr 142/1 – Ls – 0,4718 ha, obręb ewidencyjny Perzanowo, gmina Czerwonka.

Nieruchomość nabywana – ½ udziału dz. nr 142/2 – Ls – 0,4714 ha, obręb ewidencyjny Perzanowo, gmina Czerwonka.

2.3.2. Grunty sporne

Roszczenie o zwrot – Sprawa prowadzona w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie przez Wydział IV

Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Powierzchnia [ha]
makowski	Szelków	Pomaski Małe	29	5,6900

2.3.3. Wykaz rozbieżności pomiędzy rejestrem gruntów nadleśnictwa z ewidencją gruntów

Ostatnie pełne kompleksowe uzgodnienia w zakresie ewidencji gruntów z ewidencją powszechną przeprowadzono w 2020 roku, przyjmując stan zgodny na dzień 01 stycznia 2020 r.

2.3.4. Grunty przekazane w użytkowanie na podstawie art. 40 ustawy o lasach.

W trakcie obowiązywania PUL na lata 2014-2023 nie przekazano żadnych gruntów na podstawie art. 40 ustawy o lasach.

2.3.5. Grunty nabyte na podstawie art. 37a ustawy o lasach.

Nadleśnictwo Pułtusk skorzystało z prawa pierwokupu i nabyło grunty na podstawie art. 37a ustawy o lasach dwukrotnie w 2019 r. Informacje na temat wykupionych gruntów przedstawiono w poniższej tabeli.

Gmina	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Rodzaj użytku gruntowego	Pow. [ha]	Akt prawny na podstawie którego dokonano przejęcia gruntów
Różan	Zawady – Ponikiew	71	Ls	15,1200	Akt Notarialny Repertorium A Nr 3863/2019 z dnia 16.07.2019 r.
		211		3,2600	
		247		1,3900	Akt Notarialny Repertorium A Nr 6425/2019 z dnia 21.11.2019 r.
Razem				19,7700	

2.3.6. Grunty nabyte w wyniku zamiany.

W 2020 r. dokonano zamiany gruntów będących w zarządzie Skarbu Państwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Ostrów Mazowiecka, na grunty położone na terenie Nadleśnictwa Pułtusk.

Gmina	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Rodzaj użytku gruntowego	Pow. [ha]	Akt prawny na podstawie którego dokonano zamiany gruntów
Czerwonka	Ciemniewo	71	Ls	3,1300	Akt Notarialny Repertorium A Nr 7804/2020 z dnia 31.08.2020 r.
		15/1		4,4114	
	Sewerynowo	24		2,1000	
	Ponikiew Wielka	245		7,2500	
	Czerwonka Włociańska	70		0,6600	
71		0,7000			
Razem				18,2514	

3) Forma przekazania bazy danych SILP na potrzeby planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami.

Ewidencja gruntów w nadleśnictwie prowadzona jest zgodnie z Zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego LP z dnia 10 stycznia 2019 roku w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych., w związku z tym przekazanie baz nastąpi w drodze importu z bazy SILP do programu TAKSATOR w terminie uzgodnionym z wykonawcą planu.

Warstwy leśnej mapy numerycznej aktualizowane są zgodnie z wytycznymi w tym zakresie. Ostatnia aktualizacja została przeprowadzona według stanu na dzień 01 stycznia 2021 r.

W przypadkach zmian w ewidencji gruntów, które nastąpiły w ciągu roku mapa aktualizowana jest na bieżąco. Wszystkie grunty będące w zarządzie nadleśnictwa objęte są leśną mapą numeryczną. Kontrole w zakresie powiązań i atrybutów nie wykazują błędów.

W celu zwiększenia dokładności mapy proponuje się w trakcie prac urządzeniowych oprzeć warstwę obiektów podstawowych na aktualnych granicach ewidencyjnych gruntów i budynków właściwych Starostw.

W ostatnim półroczu obowiązywania Planu Urządzenia Lasu, w miarę możliwości powinien zostać wstrzymany obrót gruntami w nadleśnictwie. Przed upływem tego terminu wnioskuję się o możliwość przekazywania wykonawcy PUL informacji o zaistniałych zmianach w ewidencji gruntów.

4) Korekta podziału powierzchniowego oraz ewentualne oznaczanie granic oddziałów.

W roku 2017 na terenie nadleśnictwa przeprowadzono inwentaryzację brakujących i uszkodzonych znaków podziału powierzchniowego na podstawie, której wykonano uzupełnienie i prace konserwacyjne. Prace związane z odnowieniem słupków oddziałowych realizowane były kosztem nadleśnictwa. Obecnie opisy oddziałów są wyraźnie widoczne w terenie.

Ponadto utrzymanie widoczności wzdłuż linii podziału powierzchniowego realizowane jest systematycznie poprzez wykonywanie prac z zakresu wycinki krzewów i podcinania gałęzi drzew.

Obowiązująca numeracja oddziałów leśnych nie wymaga korekty podczas prac urządzeniowych, a obecny podział powierzchniowy spełnia kryteria określone w Instrukcji Urządzania Lasu.

Grunty przejmowane w trakcie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu otrzymywały numer najbliższego oddziału z wyróżnikiem w postaci dużej litery. Przejęte grunty zostały wniesione na LMN.

Proponuje się wykonanie inwentaryzacji słupków oddziałowych.

5) Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu gruntów stanowiących współwłasność.

W celu zapewnienia czytelności przebiegu granic wewnętrznych wnioskuje się o oznaczenie nieczytelnych granic wydzieleń i pododdziałów na wylotach i skrzyżowaniach obrączkami – na wysokości około 1,5m.

W miarę możliwości literowe oznaczenia pododdziałów należy przyjmować jak w poprzednim planie urządzenia lasu.

W przypadku gdy numeracja pododdziałów ulegnie zmianie, proszę o sporządzenie zestawienia, w którym wykazany będzie stan przed i po zmianie – w układzie adres i powierzchnia wydzielenia.

Ponadto, Wykonawcy przekazany zostanie wykaz stwierdzonych naruszeń stanu posiadania.

6) Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu.

W trakcie prac urządzeniowych proponuje się wykorzystanie ortofotomapy z aktualnych zasobów GUGiK nie starszych niż 2 lata.

7) Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu, w tym cechy „Inne”.

W opisie taksacyjnym proponuje się wpisanie informacji o cechach drzewostanu jak niżej:

- Drzewostany pokłękowe, w tym drzewostany okresowo podtapiane.
- Drzewostany postrzelane.
- Obiekty nasienne znajdujące się w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego oraz.
- Powierzchnie stanowiące uporczywe pędraczysko.

8) Zastosowanie jednostek kontrolnych

W trakcie prac urządzeniowych nie przewiduje się tworzenia jednostek kontrolnych.

9) priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów

Przy kwalifikowaniu drzewostanów do przebudowy proponuje się przyjęcie następujących kryteriów:

- drzewostany o zadrzewieniu poniżej 0,4;
- drzewostany uszkodzone w stopniu przekraczającym 50%;
- drzewostany o bardzo niskiej jakości technicznej.

W uzasadnionych przypadkach, gdzie drzewostany są niedostępne np. na gruntach zabagnionych i w bezodpływowych zagłębieniach, zasadnym wydaje się pozostawienie tych fragmentów do sukcesji naturalnej.

Przed ostatecznym zatwierdzeniem planu urządzenia lasu wnioskuje się o zorganizowanie spotkania, podczas którego uzgodniony zostanie wykaz drzewostanów przeznaczonych do przebudowy.

10) Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.

W drzewostanach będących w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia planowana powierzchnia do odnowienia będzie zwiększona o 10% z uwagi na uszkodzenia młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drzew.

11) Dodatkowe pomiary drewna martwego.

Nadleśnictwo proponuje wykonać dodatkowe pomiary drewna martwego na 10 % powierzchni próbnych inwentaryzacji miąższości obrębu leśnego.

12) Sporządzanie i wydruki map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, liczba) oraz mapy sytuacyjnej.

- Mapa gospodarcza w skali 1:5000 w formie wielostronicowego albumu z uwzględnieniem niewielkich fragmentów stron sąsiednich tzw. zakładek, laminowanego, zawierająca elementy obligatoryjne a spośród elementów fakultatywnych: kasowniki - dla wybranych obiektów, dla których podział powierzchniowy może nie być czytelny na mapie bez umieszczenia symbolu kasownika.

1 komplet dla nadleśnictwa - odrębne albumy dla obrębów.

- Mapy gospodarczo - przeglądowe leśnictw w skali 1:10000 - 1 komplet, zawierające elementy obligatoryjne a spośród elementów fakultatywnych:
 - ✓ kasowniki - dla wybranych obiektów, dla których podział powierzchniowy może nie być czytelny na mapie bez umieszczenia symbolu kasownika.
- Tematyczne mapy gospodarczo - przeglądowe (na podkładach płóciennych):
 - ✓ mapa gospodarczo przeglądowa drzewostanów i projektowanych cięć leśnictw w skali 1:10000 - 1 komplet,
 - ✓ mapa gospodarczo przeglądowa siedlisk leśnych leśnictw w skali 1:10000 – 1 komplet.
- Mapa przeglądowa na podkładzie ortofotomapy dla leśnictw w skali 1:10000 – 1 komplet.
- Mapa przeglądowa drzewostanów w skali 1:20000 (obrębami) - 4 komplety (na podkładach płóciennych).
- Mapa przeglądowa siedlisk leśnych w skali 1:20000 (obrębami) - 4 komplety (na podkładach płóciennych).
- Mapa przeglądowa cięć rębnych w skali 1:20000 (obrębami) - 4 komplety (na podkładach płóciennych).
- Mapa przeglądowa obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu w skali 1:20000 (obrębami) - 2 komplety.
- Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1:20000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 104 IUL, a także siedziby urzędów gmin, granice gmin, siedziby OSP, siedziby PSP.
- Mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej w skali 1:20000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 107 IUL.
- Mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1:20000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 102 IUL.
- Mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego w nadleśnictwie w skali 1:20000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 109.
- Mapa przeglądowa walorów przyrodniczo - kulturowych w skali 1:20000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz wymienione w § 111 IUL.
- Mapa z prognozą oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 w skali 1:20000 (obrębami) - 2 komplety.
- Mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji w skali 1:20000 (obrębami) - 2 komplety, zawierająca elementy standardowe oraz założone uprawy pochodne,

wyznaczone bloki upraw pochodnych, wyznaczone drzewostany nasienne (GDN, WDN), plantacje nasienne oraz źródła nasion.

- 5 egz. mapy ściennej dla PAD Nadleśnictwa w skali 1:50000 – laminowana w jednym arkuszu na podkładzie mapy topograficznej zawierająca: granice nadleśnictwa, granice leśnictw, siedziby leśnictw, siedziby KP PSP, siedziby OSP, zasięg nadleśnictwa, granice obrębów, granice RDLP, granice gmin i powiatów, koordynaty lotnicze, dostrzegalnie przeciwpożarowe z podziałką kątową, współrzędne geograficzne w ramce mapy w układzie WGS 84.
- Mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50000- szt. 2
- Mapa sytuacyjno-przeładowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50000 - 6 szt. zawierająca granice RDLP, granice N-ctwa, granice obrębów leśnych, granice leśnictwa, granice powiatów, granice gmin, drogi pożarowe istniejące i projektowane, pasy przeciwpożarowe, dostrzegalnie pożarowe z podziałką kątową nadleśnictwa Pułtusk i sąsiednich nadleśnictw, siedzibę Punktu Alarmowo Dyspozycyjnego, koordynaty lotnicze (szachownica), siedziba nadleśnictwa, siedziby leśnictw, siedziby PSP, siedziby OSP, stanowiska czerpania wody, bazy sprzętu p-poż, miejsca postoju.
- Oprócz wykonania wydruków map wnioskuje się o przygotowanie kompozycji wydruków map tematycznych w format np ArcGIS, PDF, TIFF i JPG.

13) Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa.

Liczba leśnictw oraz ich granice są w ocenie Nadleśnictwa optymalne i nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

14) Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód.

Do obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód w Nadleśnictwie Pułtusk należy zaliczyć:

- drzewostany i grunty okresowo podtapiane w stopniu powodującym ich zamieranie;
- drzewostany uszkodzone przez zwierzynę: zgryzane, wydeptywane i łamane na uprawach i młodnikach – sarna, jeleń i łoś;
- drzewostany położone wzdłuż cieków wodnych, podtapiane uprawy i młodniki oraz zgryzane uprawy i drzewostany przez bobra europejskiego;
- drzewostany dotknięte występowaniem kornika drukarza, kornika ostrozębnego oraz jemioły;

- uporczywe pędraczyska w Leśnictwach Załużie, Magnuszew (PUN), Ulaski. (uzgodnione w protokole wykazu powierzchni stanowiących uporczywe pędraczysko z dnia 11.12.2020 r.):

- Leśnictwo Załużie

- Uroczysko Łaś: oddz. 97, 98, 99, 100, 101, 102, 102A, 103, 104, 104A, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112 – pow. 371,57 ha

- Uroczysko Załużie: oddz. 72, 72A, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 227C, 80, 80A, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96 – pow. 696,96 ha

- Leśnictwo Ulaski

- Uroczysko Grzanka: oddz. 167, 168, 169, 170 – pow. 79,68 ha

- Leśnictwo Magnuszew

- Plantacyjna uprawa nasienna buka: oddz. 208-c – pow. 5,65 ha

15) Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych.

15.1. Kontrola i odbiór prac urządzeniowych.

Prace urządzeniowe kontrolowane i odbierane będą na zasadach określonych w „Instrukcji Urządzania Lasu” oraz zgodnie z zarządzeniem nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 r. w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych. Terminy tych kontroli określone będą przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Warszawie.

15.2. Odbiór prac taksacyjnych.

Po zakończeniu prac taksacyjnych w każdym leśnictwie powinien odbyć się szczegółowy odbiór prac w obecności leśniczego oraz zastępcy nadleśniczego lub inżyniera nadzoru, w trakcie którego protokolarnemu uzgodnieniu podlegają wskazówki gospodarcze, cięcia i pilności zabiegów, a w szczególności:

- przepadłe uprawy,
- luki do zalesienia (powyżej 0,10 ha),
- halizny, zręby, płazowiny,
- drzewostany do przebudowy,
- drzewostany KO i KDO,
- drzewostany nasienne,
- poletka łowieckie,
- plantacje.

15.3. Odbiór opisów taksacyjnych.

Wydruki opisów taksacyjnych przed ich oprawieniem zostaną skontrolowane przez pracowników nadleśnictwa. Uwagi zostaną przedstawione Wykonawcy na piśmie.

Jednocześnie wskazówki gospodarcze dotyczące użytków rębnych powinny być na bieżąco przekazywane w celu ich weryfikacji.

15.4. Ustalenie planu cięć.

Plan cięć rębnych będzie podlegał szczegółowemu uzgodnieniu. Należy zorganizować spotkanie z udziałem leśniczych, przedstawicieli RDLP w Warszawie i Wykonawcy.

Dodatkowo powinny zostać ustalone zręby, które będą realizowane w pierwszym roku obowiązywania nowego planu. Przy sporządzaniu planu cięć wskazane jest aby wykonawca zamieścił orientacyjne lata wejścia z cięciami.

16) Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych, oraz prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych.

16.1. Oprawa dokumentacji analogowej.

Dokumentacja opisowa planu urządzenia lasu powinna być oprawiona w twardą okładkę koloru zielonego z wytłoczonym nadrukiem i nr tomu. Poszczególne części dokumentu powinny być zszyte i sklejone. Dotyczy to następujących dokumentów:

- elaborat oprawiony jako odrębny tom – 1 egzemplarz dla nadleśnictwa;
- opis taksacyjny lasu oprawiony w tomach – 1 egzemplarz dla nadleśnictwa;
- wykazy projektowanych cięć użytkowania rębного i przedrębного, oprawione w tomach - 1 egzemplarz dla nadleśnictwa;
- opracowania dla leśniczych (zawierające opis taksacyjny, wykaz cięć i wykaz wskazań gospodarczych dla danego leśnictwa) oprawione w odrębne operaty dla każdego leśnictwa po 2 egzemplarze dla nadleśnictwa i leśnictwa;
- program ochrony przyrody oprawiony jako odrębny tom zaopatrzony w kieszeń z podklejoną na płótnie mapą walorów przyrodniczo kulturowych – 1 egzemplarz dla nadleśnictwa;
- prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko wraz z wymaganymi opiniami do tej prognozy - 1 egzemplarz dla nadleśnictwa;

16.2. Forma oraz oprawa dokumentacji kartograficznej:

Według zgodności z punktem 12.

16.3. Dokumentacja cyfrowa.

Do materiałów analogowych powinny zostać dołączone materiały cyfrowe w następującym zakresie:

- płytę CD/DVD zawierającą: elaborat, wykazy, POP, prognoza oddziaływania, – format doc, pdf; tabele – format doc, xls, pdf; bazę Taksator - 3egz,
- płytę CD/DVD zawierającą warstwy wykonawcy LMN oraz komplet innych warstwy zawierających obiekty naniesione na mapy analogowe, skany szkiców terenowych) - 3 egz,
- płytę CD/DVD z kompozycjami wydruków map tematycznych – format; ArcGIS, PDF, TIFF i JPG) - 3 egz.

16.4. Pozostałe.

Ze względu na rozległą sieć dróg leśnych, zasadne jest wykonanie podczas prac urzędniowych aktualizacji projektu docelowej sieci dróg leśnych na terenie nadleśnictwa, która została wykonana w 2018 roku z uwzględnieniem Zarządzenia nr 54/2019 DGLP oraz przekazanie warstwy numerycznej w tym zakresie.

17) Sporządzenie opracowania dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000 wraz z warstwą numeryczną

Ze względu na dość liczne występowanie gatunków chronionych na terenie nadleśnictwa, zasadne sporządzenie analizy w zakresie gatunków chronionych nieobjętych obszarem NATURA 2000 wraz z warstwą numeryczną. Opracowując listę gatunków chronionych wystających na terenie nadleśnictwa, należy wskazać które gatunki znajdują się na najnowszych czerwonych listach oraz podać kategorie zagrożenia. Należy zaplanować sposób ochronny dla gatunków roślin i grzybów zagrożonych wyginięciem (CR, EN, VU).

Zestawienie chronionych gat. roślin występujących na gruntach Nadleśnictwa Pułtusk wg. Danych zawartych w bazie SILP Nadleśnictwa Pułtusk:

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochrony
1	bagno zwyczajne	<i>Ledum palustre</i>	częściowa
2	bielistka siwa	<i>Leucobryum glaucum</i>	częściowa
3	goździk piaskowy	<i>Dianthus arenarius</i>	częściowa
4	kocanki piaskowe	<i>Helichrysum arenarium</i>	częściowa
5	kosaciec syberyjski	<i>Iris sibirica</i>	ściśta
6	kruszczyk szerokolistny	<i>Epipactis helleborine</i>	częściowa
7	lilia złotogłów	<i>Lilium martagon</i>	ściśta
8	mącznica lekarska	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	ściśta
9	mieczyk dachówkowaty	<i>Gladiolus imbricatus</i>	ściśta
10	miodownik melisowaty	<i>Melittis melissophyllum</i>	częściowa
11	naparstnica zwyczajna	<i>Digitalis grandiflora</i>	częściowa
12	orlik pospolity	<i>Aquilegia vulgaris</i>	częściowa
13	pluskwica europejska	<i>Cimicifuga europaea</i>	częściowa
14	podkolan biały	<i>Platanthera bifolia</i>	częściowa
15	pomocnik baldaszkowy	<i>Chimaphila umbellata</i>	częściowa
16	rojownik (rojnik) pospolity	<i>Jovibarba sobolifera</i>	ściśta
17	sasanka otwarta	<i>Pulsatilla patens</i>	ściśta
18	śnieżyczka przebiśnieg	<i>Galanthus nivalis</i>	częściowa
19	torfowce rodzaj	<i>Sphagnum ssp.</i>	ściśta/częściowa
20	turówka leśna	<i>Hierochloë australis</i>	częściowa
21	wawrzynek wilczetyko	<i>Daphne mezereum</i>	częściowa
22	widłak jałowcowaty	<i>Lycopodium annotinum</i>	częściowa
23	widłak goździsty	<i>Lycopodium clavatum</i>	częściowa
24	widłak spłaszczony	<i>Diphasiastrum complanatum</i>	częściowa
25	wielosił błękitny	<i>Polemonium caeruleum</i>	ściśta

Zestawienie chronionych gat. grzybów występujących na gruntach Nadleśnictwa Pułtusk:

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochrony
1	błyskoporek podkorowy	<i>Inonotus obliquus</i>	częściowa
2	chrobotek sp	<i>Cladonia sp.</i>	częściowa/ściśta
3	płucnica islandzka	<i>Cetraria islandica</i>	częściowa

Zestawienie gatunków zwierząt występujących lub mogących potencjalnie występować na gruntach Nadleśnictwa Pułtusk (*oznaczono gatunki, które mają znane stanowiska na gruntach nadleśnictwa; za stanowisko traktowano występowanie gatunku w wydzieleniu):

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochrony gatunkowej
Bezkręgowce			
1	biegacz sp.	<i>Carabus spp.</i>	ściśta
2	czerwończyk nieparek*	<i>Lycaena dispar</i>	ściśta
3	mrówka rudnica	<i>Formica rufa</i>	częściowa
4	pachnica dębowa*	<i>Osmoderma eremita</i>	ściśta
5	jelonek rogacz*	<i>Lucanus cervus</i>	częściowa

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochrony gatunkowej
Płazy			
1	traszka grzebieniasta*	<i>Triturus cristatus</i>	ściśta
2	traszka zwyczajna	<i>Triturus vulgaris</i>	ściśta
3	kumak nizinny*	<i>Bombina bombina</i>	ściśta
4	grzebiuszka ziemna	<i>Pleobates fuscus</i>	ściśta
5	ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>	częściowa
6	ropucha zielona	<i>Bufo viridis</i>	ściśta
7	żaba wodna	<i>Rana esculenta</i>	częściowa
8	żaba jeziorkowa	<i>Rana lessonae</i>	częściowa
9	żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	częściowa
10	żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>	ściśta
11	rzekotka drzewna*	<i>Hyla arborea</i>	ściśta
Gady			
1	jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>	częściowa
2	jaszczurka żyworodna	<i>Lacerta vivipara</i>	częściowa
3	padalec zwyczajny	<i>Anguis fragilis</i>	częściowa
4	zaskroniec zwyczajny*	<i>Natrix natrix</i>	częściowa
5	żmija zygzakowata*	<i>Vipera berus</i>	częściowa
Ptaki			
1	bielik*	<i>Haliaeetus albicilla</i>	ściśta
2	błotniak stawowy*	<i>Circus aeruginosus</i>	ściśta
3	bocian czarny*	<i>Ciconia nigra</i>	ściśta
4	bogatka	<i>Parus major</i>	ściśta
5	cierniówka	<i>Sylvia communis</i>	ściśta
6	czajka	<i>Vanellus vanellus</i>	ściśta
7	czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>	ściśta
8	czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>	ściśta
9	czyż	<i>Carduelis spinus</i>	ściśta
10	derkacz*	<i>Crex crex</i>	ściśta
11	dudek*	<i>Upupa epops</i>	ściśta
12	dzięcioł czarny*	<i>Dryocopus martius</i>	ściśta
13	dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	ściśta
14	dzięcioł średni*	<i>Dendrocopos medius</i>	ściśta
15	dzięcioł zielony*	<i>Picus viridis</i>	ściśta
16	dzięcioł zielonosiwy*	<i>Picus canus</i>	ściśta
17	dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>	ściśta
18	dziwonia	<i>Carpodacus erythrinus</i>	ściśta
19	dzwoniec	<i>Chloris chloris</i>	ściśta
20	gajówka	<i>Sylvia borin</i>	ściśta
21	gawron	<i>Corvus frugilegus</i>	ściśta
22	gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	ściśta
23	gąsiorek*	<i>Lanius collurio</i>	ściśta
24	gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	ściśta
25	grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	ściśta
26	jarzębatka*	<i>Sylvia nisoria</i>	ściśta

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochrony gatunkowej
27	jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>	ścista
28	jemiołuszka	<i>Bombycilla garrulus</i>	ścista
29	kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	ścista
30	kobuz*	<i>Falco subbuteo</i>	ścista
31	kopciuszek*	<i>Phoenicurus ochruros</i>	ścista
32	kos	<i>Turdus merula</i>	ścista
33	kowalik*	<i>Sitta europaea</i>	ścista
34	kraska	<i>Coracias garrulus</i>	ścista
35	krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>	ścista
36	krogulec	<i>Accipiter nisus</i>	ścista
37	kruk	<i>Corvus corax</i>	częściowa
38	kszyk	<i>Gallinago gallinago</i>	ścista
39	kukułka	<i>Cuculus canorus</i>	ścista
40	kulczyk	<i>Serinus serinus</i>	ścista
41	kwiczoł	<i>Turdus pilaris</i>	ścista
42	lelek*	<i>Caprimulgus europaeus</i>	ścista
43	lerka*	<i>Lullula arborea</i>	ścista
44	makolągwa	<i>Carduelis cannabina</i>	ścista
45	modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	ścista
46	muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>	ścista
47	muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>	ścista
48	muchołówka mała*	<i>Ficedula parva</i>	ścista
49	mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>	ścista
50	myszotów	<i>Buteo buteo</i>	ścista
51	nurogęś	<i>Mergus merganser</i>	ścista
52	orlik krzykliwy*	<i>Aquila pomarina</i>	ścista
53	ortolan	<i>Emberiza hortulana</i>	ścista
54	paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>	ścista
55	pełzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>	ścista
56	piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>	ścista
57	piegża	<i>Sylvia curruca</i>	ścista
58	pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>	ścista
59	pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	ścista
60	pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>	ścista
61	puszczyk	<i>Strix aluco</i>	ścista
62	raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>	ścista
63	rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>	ścista
64	samotnik	<i>Tringa ochropus</i>	ścista
65	sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>	ścista
66	siniak*	<i>Columba oenas</i>	ścista
67	słowik szary	<i>Luscinia luscinia</i>	ścista
68	sosnówka	<i>Periparus ater</i>	ścista
69	sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	ścista
70	strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	ścista
71	szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>	ścista
72	szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>	ścista

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Rodzaj ochrony gatunkowej
73	śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>	ścista
74	świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	ścista
75	świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	ścista
76	uszatka	<i>Asio otus</i>	ścista
77	turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>	ścista
78	wilga	<i>Oriolus oriolus</i>	ścista
79	zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>	ścista
80	zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	ścista
81	zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	ścista
82	żuraw*	<i>Grus grus</i>	ścista
Ssaki			
1	bóbr europejski*	<i>Castor fiber</i>	częściowa
2	gronostaj	<i>Mustela erminea</i>	częściowa
3	jeż wschodni	<i>Erinaceus concolor</i>	częściowa
4	łasica	<i>Mustela nivalis</i>	częściowa
5	wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>	częściowa
6	wydra*	<i>Lutra lutra</i>	częściowa
7	nietoperze	-	ścista

Osobliwości przyrodnicze oraz gatunki roślin chronionych powinny zostać naniesione na mapie w faktycznej lokalizacji a nie w centroidzie.

18) Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko oraz innych spraw organizacyjnych.

Przed rozpoczęciem prac terenowych wskazane jest zorganizowanie spotkania roboczego z udziałem taksatorów i leśniczych podczas, którego zostanie omówiony sposób wykonania prac taksacyjnych oraz uzgodnione będą szczegóły organizacyjne.

Prognoza oddziaływania PUL na środowisko powinna zostać wykonana, zgodnie z ramowymi wytycznymi wprowadzonymi do stosowania przez Ministerstwo Środowiska w dniu 18 sierpnia 2011 r.

Część B: Założenia do planu urządzenia lasu.
1) Obszary chronione i funkcje lasu.
1.1. Rezerваты przyrody.

Na gruntach Nadleśnictwa znajdują się cztery rezerваты przyrody. Trzy z nich: Popławy, Bartnia i Wielgolas, w całości położone są na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Pułtusk, natomiast czwarty – Stawinoga – w większości położony jest poza gruntami Nadleśnictwa. Całkowicie poza gruntami Nadleśnictwa znajduje się jeden rezerwat przyrody: Dzierżeńińska Kępa (wyspa na Narwi).

Rezerwat Stawinoga posiada plan ochrony ustanowiony na okres 20 lat Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Stawinoga”. Pozostałe trzy rezerваты nie posiadają aktualnych planów ochrony.

L.p.	Nazwa rezerwatu	Aktualny akt prawny regulujący funkcjonowanie rezerwatu	Rok powstania	Lokalizacja	Powierzchnia [ha]		Cel ochrony
					z aktu powołującego	z planu urządzenia lasu	
1	Popławy	Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatu przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998r.	4 kwietnia 1977 r.	I-ctwo Popławy oddz. 241c, ~b, ~d	6,28	6,28	Celem ochrony jest zachowanie starodrzewu sosnowego z bogatym runem.
2	Stawinoga	Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatu przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998r. oraz Zarządzenie Regionalnego	3 grudnia 1981 r.	Leśnictwo Zatory oddz. 430a-h, l, ~d, ~f, ~h, ~j oddz. 431	146,51 (31,24 ha na gruntach N-ctwa)	146,51 (31,24 ha na gruntach N-ctwa)	Celem ochrony jest zachowanie miejsc lęgowych licznych gatunków ptaków związanych ze środowiskiem wodno-bagiennym i leśnym oraz miejsc odpoczynku i żerowisk ptaków przelotnych.

		Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Stawinoga”.					
3	Bartnia	Zarządzenie Nr 13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie rezerwatu „Bartnia”	4 kwietnia 1977 r.	I-ctwo Zambski oddz. 45g, 46b, c, d, ~a	14,60	14,60	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu naturalnego drzewostanu sosnowego, stanowiącego potencjalne miejsce lęgowe czapli siwej (<i>Ardea cinerea</i>).
4	Wielgolas	Rozporządzenie Nr 274 Wojewody Mazowieckiego z dnia 12 grudnia 2001r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego i utworzonych do dnia 31 grudnia 1998r.	3 grudnia 1981 r.	I-ctwo Wielgolas 249g, ~b	6,73	6,73	Celem ochrony jest zachowanie fragmentu starodrzewu o cechach zespołu naturalnego.
5	Dzierżeńskiśka Kępa		9 października 1991 r.	Poza gruntami N-ctwa	1,20	-	Celem ochrony jest zachowanie miejsc lęgowych ptaków wodnych.

1.2. Parki krajobrazowe.

W granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa Pułtusk znajduje się Nadbużański Park Krajobrazowy. Obecnie aktem prawnym normalizującym funkcjonowanie parku jest *Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego oraz Rozporządzenie Nr 58 Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 maja 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego*. Park zajmuje 378,72 ha gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo. W trakcie prac urzędniowych wnosi się o aktualizację przebiegu granic parku krajobrazowego na LMN.

1.3. Parki Narodowe.

Nadleśnictwo Pułtusk nie graniczy z parkiem narodowym.

1.4. Obszary chronionego krajobrazu.

W granicach zasięgu Nadleśnictwa znajduje się jeden obszar chronionego krajobrazu. Jest to Nasielsko-Karniewski OChK. Aktualnie funkcjonuje na podstawie *Rozporządzenia Nr 25 Wojewody Mazowieckiego z 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Nasielsko-Karniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.*

Obejmuje on 2152,16 ha gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Pułtusk. W trakcie prac urzędzeniowych wnosi się o aktualizację przebiegu granic wspomnianego obszaru na LMN.

1.5. Użytki ekologiczne.

L.p.	Numer rejestru	Leśnictwo	Adres leśny	Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]
1	209	Lipniki	17-13-2-09-7-f-00	E-N	0,70
2	210	Lipniki	17-13-2-09-7-k-00	E-N	0,25
3	211	Lipniki	17-13-2-09-8-f-00	E-N	0,38
4	212	Lipniki	17-13-2-09-8-g-00	E-N	0,32
5	420	Magnuszew	17-13-3-14-173-f-00	E-N	0,36
6	421	Magnuszew	17-13-3-14-174-c-00	E-N	0,20
7	422	Lipniki	17-13-2-09-37-d-00	E-N	0,68
8	423	Pokrzywnica	17-13-2-08-87-b-00	E-LZ	0,56
			17-13-2-08-87-f-00	E-N	
9	424	Zambski	17-13-1-01-29-b-00	E-N	0,87
10	425	Zambski	17-13-1-01-29-o-00	E-PS	2,06
11	426	Lipniki	17-13-2-09-59-j-00	E-N	0,23
12	427	Pokrzywnica	17-13-2-08-123-i-00	E-N	1,00
13	428	Bulkowo	17-13-2-10-98-f-00	E-N	1,49
14	429	Pokrzywnica	17-13-2-08-134-c-00	E-N	0,47
15	430	Pokrzywnica	17-13-2-08-135-c-00	E-N	0,67
16	431	Pokrzywnica	17-13-2-08-135-h-00	E-N	1,81
Razem					12,05

Istniejące na terenie Nadleśnictwa Pułtusk użytki ekologiczne utworzone zostały *Rozporządzeniem Wojewody Ciechanowskiego nr 12 z dnia 30.10.1996 r.* Aktualnie, po reformie administracyjnej kraju, ich funkcjonowanie określa *Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005 r. w sprawie użytków ekologicznych* oraz *Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych.*

1.6. Strefy ochrony zwierząt chronionych.

W trakcie obowiązywania planu urządzenia lasu, zmianie uległy lokalizacje stref ochronnych gatunków zwierząt. Obecnie trwają procedury co do likwidacji dwóch stref ochrony: bielika w leśnictwie Zatory i bociana czarnego w leśnictwie Dąbrowa. Granice dwóch stref: orlika krzykliwego w leśnictwie Kaszewiec oraz bociana czarnego w leśnictwie Jurgi, są na etapie weryfikacji. W leśnictwie Pokrzywnica w tym roku zlokalizowane zostało zasiedlone gniazdo bociana czarnego w oddziale 145-a. Jeżeli w kolejnych latach lęgi tego ptaka w tym oddziale będą wyprowadzone z sukcesem, może powstać konieczność ustanowienia w tym leśnictwie strefy ochrony. W związku z tym wnioskuje się o aktualizację danych jak niżej, z zastrzeżeniem że mogą one ulec zmianom w trakcie opracowywania nowego PUL:

L.p.	Leśnictwo	Gatunek	Strefa całoroczna		Strefa okresowa		Uwagi
			Wydzielenia	Pow. [ha]	Wydzielenia	Pow. [ha]	
1	Zambski	Bocian czarny	17-13-1-01-40-h-00	4,82	17-13-1-01-39 -j -00	53,00	b/u
					17-13-1-01-40 -b -00		
					17-13-1-01-40 -c -01		
					17-13-1-01-40 -c -99		
					17-13-1-01-40 -d -00		
					17-13-1-01-40 -f -00		
					17-13-1-01-40 -g -00		
					17-13-1-01-41 -b -00		
					17-13-1-01-41 -c -00		
					17-13-1-01-41 -d -00		
					17-13-1-01-41 -g -00		
					17-13-1-01-41 -h -00		
					17-13-1-01-41 -j -00		
					17-13-1-01-48 -a -00		
					17-13-1-01-49 -a -00		
					17-13-1-01-49 -b -00		
17-13-1-01-49 -c -00							
17-13-1-01-49 -d -00							
2	Grabowiec	Bielik	17-13-1-03-304-m-00	5,01	17-13-1-03-304 -d -00	17,46	Strefa w trakcie ustalania.
					17-13-1-03-304 -f -00		

			17-13-1-03-304-n-00		17-13-1-03-304 -g -00 17-13-1-03-304 -h -00 17-13-1-03-304 -i -00 17-13-1-03-304 -j -00 17-13-1-03-304 -k -00 17-13-1-03-304 -l -00 17-13-1-03-304 -p -00		Wniosek do RDOŚ w Warszawie z dnia 14.04.2021 r.
3	Zatory	Bielik	17-13-1-04-429-g-00	2,03	17-13-1-04-428 -a -00 17-13-1-04-428 -b -00 17-13-1-04-428 -c -00 17-13-1-04-428 -d -00 17-13-1-04-428 -f -00 17-13-1-04-428 -h -00 17-13-1-04-428 -i -00 17-13-1-04-428 -j -00 17-13-1-04-428 -k -00 17-13-1-04-429 -a -00 17-13-1-04-429 -d -00 17-13-1-04-429 -f -00 17-13-1-04-429 -j -00 17-13-1-04-430 -r -00	49,53	Wniosek do RDOŚ w Warszawie z dnia 11.05.2021 r. w sprawie likwidacji strefy
4	Dąbrowa	Bocian czarny	17-13-1-05-13-m-00	3,83	17-13-1-05-11 -c -00 17-13-1-05-11 -i -00 17-13-1-05-11 -k -00 17-13-1-05-12 -a -00 17-13-1-05-12 -d -00 17-13-1-05-13 -a -00 17-13-1-05-13 -b -00 17-13-1-05-13 -c -00 17-13-1-05-13 -d -00 17-13-1-05-13 -f -00 17-13-1-05-13 -g -00 17-13-1-05-13 -h -00 17-13-1-05-13 -i -00 17-13-1-05-13 -j -00 17-13-1-05-13 -k -00 17-13-1-05-13 -l -01 17-13-1-05-13 -l -99 17-13-1-05-14 -a -01 17-13-1-05-14 -a -99 17-13-1-05-14 -b -00 17-13-1-05-14 -c -00 17-13-1-05-14 -d -00 17-13-1-05-14 -f -00 17-13-1-05-14 -g -00	67,57	Wniosek do RDOŚ w Warszawie z dnia 11.05.2021 r. w sprawie likwidacji strefy
5	Wielgolas	Bocian czarny	17-13-1-07-226-h-00	4,01	17-13-1-07-225 -c -00 17-13-1-07-225 -d -00 17-13-1-07-225 -h -00	25,42	b/u

					17-13-1-07-225 -i -00			
					17-13-1-07-226 -a -00			
					17-13-1-07-226 -b -00			
					17-13-1-07-226 -c -00			
					17-13-1-07-226 -d -00			
					17-13-1-07-226 -f -00			
					17-13-1-07-226 -g -00			
					17-13-1-07-226 -i -00			
					17-13-1-07-226 -j -00			
					17-13-3-11-12 -c -00			
					17-13-3-11-12 -d -00			
					17-13-3-11-12 -f -00			
					17-13-3-11-12 -i -00			
					17-13-3-11-12 -j -00			
					17-13-3-11-12 -k -00			
					17-13-3-11-13 -g -00			
					17-13-3-11-13 -h -00			
					17-13-3-11-13 -i -00			
					17-13-3-11-13 -j -00			
					17-13-3-11-13 -k -00			
					17-13-3-11-13 -m -00			
					17-13-3-11-13 -n -00			
					17-13-3-11-13 -o -00			
					17-13-3-11-13 -p -00			
					17-13-3-11-13 -r -00			
					17-13-3-11-13 -s -00			
6	Jurgi	Bocian czarny	17-13-3-11-13-t-00	0,98	17-13-3-11-24 -d -00	47,94	Strefa w trakcie zmiany granic. Planowany wniosek do RDOŚ w Warszawie w 2022 r, po potwierdzeniu zmiany lokalizacji gniazda	
					17-13-3-11-24 -f -00			
					17-13-3-11-25 -a -00			
					17-13-3-11-25 -b -00			
					17-13-3-11-25 -c -00			
					17-13-3-11-25 -d -00			
					17-13-3-11-25 -f -00			
					17-13-3-11-25 -g -00			
					17-13-3-11-25 -h -00			
					17-13-3-11-25 -i -00			
					17-13-3-11-25 -j -00			
					17-13-3-11-25 -l -01			
					17-13-3-11-25 -l -99			
					17-13-3-11-25 -m -00			
					17-13-3-11-25 -y -00			
					17-13-3-12-70 -f -00			Strefa w trakcie zmiany granic. Wniosek do RDOŚ w Warszawie z dnia 13.05.2021 r.
					17-13-3-12-70 -g -00			
					17-13-3-12-70 -h -00			
7	Kaszewiec	Orlik krzykliwy	17-13-3-12-70-i-00	8,12	17-13-3-12-70 -j -00	29,59		
					17-13-3-12-70 -k -00			
					17-13-3-12-70 -l -00			
					17-13-3-12-70 -m -00			

					17-13-3-12-70 -n -00		
					17-13-3-12-71 -i -00		
					17-13-3-12-71 -j -00		
					17-13-3-12-71 -k -00		
8	Magnuszew	Bocian czarny	17-13-3-14-200-i-02 17-13-3-14-200-l-00 17-13-3-14-200-l-00 17-13-3-14-201-f-00 17-13-3-14-201-g-00	8,15	17-13-3-14-200 -b -00 17-13-3-14-200 -d -00 17-13-3-14-200 -f -00 17-13-3-14-200 -g -00 17-13-3-14-200 -h -00 17-13-3-14-200 -i -01 17-13-3-14-200 -i -99 17-13-3-14-200 -j -00 17-13-3-14-200 -k -00 17-13-3-14-200 -m -00 17-13-3-14-200 -n -00 17-13-3-14-201 -a -00 17-13-3-14-201 -b -01 17-13-3-14-201 -b -99 17-13-3-14-201 -h -00	49,33	b/u
9	Wąski Las	Kania ruda	17-13-3-15-151-a -02	1,70	17-13-3-15-150 -d -01 17-13-3-15-150 -d -99 17-13-3-15-150 -f -00 17-13-3-15-150 -g -00 17-13-3-15-150 -i -00 17-13-3-15-150 -j -00 17-13-3-15-151 -a -01 17-13-3-15-151 -a -99 17-13-3-15-151 -b -00 17-13-3-15-151 -c -00 17-13-3-15-151 -d -00 17-13-3-15-151 -f -00 17-13-3-15-151 -g -00	35,49	b/u

1.7. Sieć obszarów Natura 2000.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Pułtusk funkcjonują dwa obszary Natura 2000:

Nazwa obszaru	Powierzchnia gruntów nadleśnictwa [ha]	Kod obszaru	Uwagi
Puszcza Biała	9604,56	PLB140007	PZO z 31.03.2014r. z późn.zm.
Dolina Dolnej Narwi	425,08	PLH140011	PZO z 23.04.2014r. z późn.zm.

W trakcie prac urzędniowych wnosi się o ewentualną korektę granic wydzieleń do granic obszarów chronionych według Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody.

1.8. Pomniki przyrody.

Na gruntach Nadleśnictwa Pułtusk znajduje się 25 pomników przyrody. Są to głównie pojedyncze drzewa lub ich grupy. Istnieją rozbieżności zarówno w liczbie drzew występujących na gruncie w stosunku do liczby wskazywanej w rozporządzeniach, jak i w lokalizacji (odział, wydzielenia) pomników.

L.p.	Numer rejestru RDOŚ	Podstawa prawna	Położenie		Gatunek	Uwagi
			leśnictwo, oddział, wydź.	gmina		
1	24	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Kaszewiec 53a	Goworowo	Dąb szypułkowy	1 szt.
2	22	Rozporządzenie Nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu ostrołęckiego	Kaszewiec 53I	Goworowo	Dąb szypułkowy	1 szt.
3	23	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Kaszewiec 53f	Różan	Dąb szypułkowy	Pomnik grupowy 5 szt.
4	20	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Ulaski 168c	Miasto Maków Maz.	Dąb szypułkowy	1 szt.
5	-	Uchwała nr XIII/71/2004 Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim z 26 lutego 2004 r.	Ulaski 168c	Miasto Maków Maz.	Dąb szypułkowy	1 szt.
6	21	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Ulaski 169f	Miasto Maków Maz.	Modrzew europejski	pomnik grupowy 5 sztuk
7	-	Uchwała nr XVI/65/04 Rady Gminy w Szelkowie z 10 lutego 2004 r.	Ulaski 170g	Szelków	Dąb szypułkowy	pomnik grupowy 3 sztuki
8	26	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Magnuszew – uroczysko Rozalia	Szelków	Dąb szypułkowy	Pomnik grupowy 11 szt. Wniosek do Urzędu Gminy w Szelkowie z dnia 8.03.2021 r. w sprawie

						uregulowania ewidencji pomników
9	25	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Magnuszew – uroczysko Rozalia	Szelków	Dąb szypułkowy	Pomnik grupowy 11 szt. Wniosek do Urzędu Gminy w Szelkowie z dnia 8.03.2021 r. w sprawie uregulowania ewidencji pomników
10	33	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Magnuszew 196g	Szelków	Topola biała	Pomnik grupowy 4 szt.
11	30	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Magnuszew – uroczysko Rozalia	Szelków	Dąb szypułkowy	Pomnik grupowy 4 szt. Wniosek do Urzędu Gminy w Szelkowie z dnia 8.03.2021 r. w sprawie uregulowania ewidencji pomników
12	28	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Magnuszew – uroczysko Rozalia	Szelków	Dąb szypułkowy	Pomnik grupowy 5 szt. Wniosek do Urzędu Gminy w Szelkowie z dnia 8.03.2021 r. w sprawie uregulowania ewidencji pomników
13	29	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Magnuszew – uroczysko Rozalia	Szelków	Dąb szypułkowy	1 szt. Wniosek do Urzędu Gminy w Szelkowie z dnia 8.03.2021 r. w sprawie uregulowania ewidencji pomników
14	31	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Magnuszew – uroczysko Rozalia	Szelków	Dąb szypułkowy	Pomnik grupowy 4 szt. Wniosek do Urzędu Gminy w Szelkowie z dnia 8.03.2021 r. w sprawie uregulowania ewidencji pomników
15	27	Rozporządzenie Nr 15 Wojewody Mazowieckiego z dnia 26 lutego 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu makowskiego	Magnuszew – uroczysko Rozalia	Szelków	Dąb szypułkowy	Pomnik grupowy 7 szt. Wniosek do Urzędu Gminy w Szelkowie z dnia 8.03.2021 r. w sprawie uregulowania ewidencji pomników
16	13	Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie pomników przyrody	Wielgolas 215b	Obryte	Dąb szypułkowy	1 szt.

		położonych na terenie powiatu pułtuskiego				
17	14	Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Maz. z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego	Zambski 31a	Obryte	Dąb szypułkowy	1 szt.
18	17	Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego	Zambski 31a	Obryte	Dąb szypułkowy	Pomnik grupowy 3 sztuki
19	15	Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego	Zambski 18f	Obryte	Dąb szypułkowy	1 szt.
20	16	Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego	Zambski 35i	Obryte	Dąb szypułkowy	Pomnik grupowy 1 szt.
21	36	Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego	Wielgolas 229c	Zatory	Dąb szypułkowy	„Krzywulec”
22	48	Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego	Wielgolas 264a	Zatory	Dąb szypułkowy	Pomnik grupowy – 4 szt.
23	35	Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego	Wielgolas 264a	Zatory	Dąb szypułkowy	1 szt.
24	49	Rozporządzenie Nr 37 Wojewody Mazowieckiego z dnia 18 sierpnia 2008 r., w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu pułtuskiego	Zatory 396Ah	Zatory	Dąb szypułkowy	„Dąb Kopernika”
25	-	Rozporządzenie Nr 23 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r., w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu wyszkowskiego	Dąbrowa 172b	Rząśnik	Modrzew polski	Pomnik grupowy – 2 szt.

Nadleśnictwo Pułtusk w dniu 8 marca 2021 r. zwróciło się do Urzędu Gminy w Szelkowie w sprawie uregulowania ewidencji pomników przyrody na terenie uroczyska Rozalia w leśnictwie Magnuszew. W 2020 r. nadleśnictwo wystąpiło z wnioskami do gminy Rząśnik, Obryte, Goworowo oraz Zatory o uznanie nowych drzew za pomników przyrody, które spełniają wymagania stawiane tej formie ochrony przyrody określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz.U. z 2017 r., poz. 2300).

W związku z tym wnioskujemy o dokładną inwentaryzację pomników przyrody na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Pułtusk, wraz z aktualizacją ich położenia na LMN.

1.9. Obiekty objęte ochroną konserwatora zabytków.

W obecnym operacie nie zostały opisane zabytki objęte ochroną konserwatorską. Wnosi się o dokonanie inwentaryzacji ujawnionych w ostatnim czasie obiektów umocnień i fortyfikacji znajdujących się na terenie będącym w zarządzie Nadleśnictwa Pułtusk.

Zestawienie zabytków znajdujących się na terenie będącym w zarządzie Nadleśnictwa Pułtusk.

Lp.	Leśnictwo, oddz., wydz.	Funkcja	Dokument
1	Kaszewiec, oddział 52-h	cmentarz z I Wojny Światowej	Zarządzenie nr 76/13 Wójta Gminy Goworowo z dnia 27 grudnia 2013 r. – nr Gow/GEZ-28

1.10. Lasy ochronne.

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Pułtusk uznane Decyzją Ministra Środowiska z 25 lutego 2004 roku zajmowały powierzchnię 6836 ha. Aktualnie powierzchnia ich wynosi 6699,74 ha, co stanowi 32,3 % powierzchni leśnej nadleśnictwa.

Zestawienie powierzchni leśnej wg pełnionych funkcji lasu i kategorii ochronności:

Kategoria ochronności	Dec. Min.	PUL 2004	PUL 2014	Stan na 28.05.2021	Różnica w stosunku do Dec. Min
Lasy glebochronne	1378	1346,79	1346,89	1353,62	-24,38
Lasy wodochronne	4908	4854,60	4842,58	4811,54	-96,46
Lasy wodochronne i ostoje zwierząt chronionych	220	219,27	219,56	249,58	29,58
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	140	139,57	139,80	139,83	-0,17
Lasy stanowiące ostoje zwierząt chronionych	159	158,46	159,36	120,17	-38,83
Lasy nasienne wyłączone	25	25,00	25,00	25,00	0,00
Lasy glebochronne i ostoje zwierząt chronionych	6	6,15	6,13	0	-6,00
Razem	6836	6749,84	6739,32	6699,74	-136,26

2) Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze.

Nadleśnictwo wnioskuje o przyjęcie TSL z uwzględnieniem opracowania glebowo-siedliskowego z roku 2002. Przy opracowywaniu opisu taksacyjnego należy unikać ujmowania zróżnicowanych typów siedliskowych lasu w ramach jednego wydzielenia, szczególnie dotyczy to małych wydzieleń przeznaczonych do użytkowania rębного.

3) Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym.

3.1. Proponowane Typy Drzewostanu oraz składy gatunkowe upraw.

Na podstawie obowiązujących Zasad Hodowli Lasu i uwzględniając opracowań glebowo-siedliskowych oraz ustalenia KTG obecnej rewizji planu urządzenia lasu po analizie lokalnych warunków, proponuje się przyjęcie następujących typów gospodarczych drzewostanów i orientacyjnych składów gatunkowych upraw:

Typ siedliskowy lasu	Typ d-stanu	Orientacyjny skład gatunkowy w %
Bs	So	So 90, inne 10
BŚw	So	So 100
	So	So 80- 90, inne 10-20
Bw	So	So 80, inne 20
	So-Brz	Brz 50, So 30, inne 20
BMŚw	So	So 70-80, inne 20-30
	Db-So	So 70, Db 20, inne 10
	Db-Bk-So	So40, Bk 30, Db 20, inne 10
BMw	So	So 70, inne 30
	Db-So	So 60, Db 20, inne 20
	Św-So	So 60, Św 30, inne 10
LMŚw	Db-So	So 50-60, Db 20, inne 20-30
	So-Db	Db 40, So 40, inne 20
	Db	Db 70, inne 30
	Md-Db-So	So 40, Db 20, Md 20, inne 20
	Db-Bk-So	So 40, Bk 30, Db 20, inne 10
	Gb-So-Db	Db 50, So 20, Gb 20, inne 10
LMw	So-Db	Db 50, So 30, inne 20
	Js-OI	OI 50, Js 30, inne 20
	Gb-Db	Db 50, Gb 20, inne 30
	Wz-Brz	Brz 50, Wz 30, inne 20
LMb	OI	OI 70, inne 30
LŚw	Db	Db 80, inne 20
	Md-Db	Db 60, Md 30, inne 10
	Bk-Db	Db50, Bk30, inne 20
	So-Bk-Db	So 20-30, Bk 30, Db 30, inne 10
	Gb-Db	Db 60, Gb 20, inne 20
	Lp-Db	Db 60, Lp 30, inne 10
Lw	Db	Db 70-80, inne 20-30
	Św-Db	Db 50, Św 30, inne 20
	OI-Db	Db 50, OI 30, inne 20

	Db-Ol	Ol 50, Db 30, inne 20
	Db-Js	Js 40, Db 40, inne 20
	Gb-Db	Db 60, Gb 20, inne 20
	Js-Wz-Db	Db 60, Wz 20, Js 10, inne 10
	Ol-Brz	Brz 50, Ol 30, Wz i inne 20
Ol	Ol	Ol 90, inne 10
	Brz-Ol	Ol 50, Brz 40, inne 10
OIJ	Ol-Js	Js 60, Ol 30, inne 10
	Js-Ol	Ol 60, Js 30, inne 10
	Js-Brz-Ol	Ol 40, Brz 30, Js 20, inne 10
Lł	Tp-Wz-Js	Js 40, Wz 30, Tp 20, inne 10

Udział 50 % brzozy na siedliskach LMw i Lw projektowany jest w celu utworzenia bazy nasiennej dla tego gatunku.

Do czasu ustąpienia choroby naczyniowej jesionu w składach gatunkowych upraw należy wprowadzać gatunki zastępcze – olszę, wiąz, jawor i inne liściaste. Jesion wprowadzać na uprawach jednostkowo lub w małych grupach.

W przypadku upraw zakładanych po zrębach sanitarnych wykonywanych z powodu nadmiernego występowania jemioli, So może być zastępowana Brz, Lp, Kl itp.

- **Odnowienia naturalne:**

Na etapie komisji założeń planu nadleśniczy wnioskuje o sporządzenie wykazu wszystkich opisanych w trakcie wykonywania planu urządzenia lasu powierzchni z odnowieniem naturalnym. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas obrad narady techniczno-gospodarczej i wykorzystywany do monitoringu odnowień naturalnych w nadleśnictwie. Decyzję o uznaniu opisanego przez wykonawcę planu urządzenia lasu odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy. Sam fakt opisanego odnowienia naturalnego w opisie taksacyjnym nie oznacza jego uznania. W przypadku zrębów powierzchni należy opisać jako zręby z nalotem spełniającym kryteria do uznania.

3.2. Proponowane Typy Drzewostanów oraz składy gatunkowe upraw dla gruntów potencjalnych siedlisk przyrodniczych.

W przypadku siedlisk przyrodniczych nadleśniczy wnioskuje o pozostawienie składów gatunkowych upraw obowiązujące w aktualnym PUL. z wyjątkiem składów dla grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (9170) dla którego dokonano poniższych zmian

Składy gatunkowe oraz TD:

Lp.	Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw %
1.	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	LMśw	Gb Db Gb (Lp) Db	Db 40-70 Gb 20-30 So, Lp 20KI i in. 20 Db 40-60 Gb (Lp) 30-40 Kl, Brz 20 i in.
			LMw	Gb Db	Db 50 Gb 30 Lp, Kl, i inne 20
			Lśw	Db	Db 80 Gb i inne 20
				Gb Db	Db 50 Gb 30 Lp i inne 20
			Lw	Lp Db	Db 50 Lp 30 Gb i inne 20
				Db	Db 80 Gb i inne 20
2.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, jesionowe	91E0	LMw	OL Js*	Js 50 OI 30 Brz i inne 20
				Js* OI	OI 50 Js 30 Brz i inne 20
			Lw	OI Js*	Js 50 OI 30 Brz i inne 20
				Js* Db	Db 50 Js 30 Wz i inne 20
				Db Js*	Js 50 Db 40 OI i inne 10
				Db OI	OI 50 Db 30 Wz i inne 20
			OIJ	OI Db	Db 50 OI 30 Wz i inne 20
				Js* OI	OI 60 Js 30 Brz i inne 10
			OI	OI Js*	Js 60 OI 30 Brz i inne 10
				OI	OI 90 Js i inne 10
			LMb	OL	OI 70, inne 30
Lł	Js*OI	OI 60 Js 30 Wz i inne 10			
3.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	Lw	Js* Wz Db	Db 40 Wz 30 Js i inne 30
			Lł	Wz Js* Db	Db 60 Js 30 Wz i inne 10
4.	Cieptolubne dąbrowy	91I0	BMśw	So-Db	-
			LMśw	Db	-
			Lśw	Db	-
5.	Śródlądowy bór chrobotkowy	91T0	Bs	So	-
6	Kwaśne dąbrowy	9190	BMśw, BMw, LMśw, LMw	Db	

*-jesion na siedliskach 91E0 można zastępować olszą a na siedliskach 91F0 – dębem, wiązem, jaworem, lipą

* - na siedlisko 9170 nie należy wprowadzać Bk .

** -jesiona na siedliskach 91E0 można zastępować olszą a na siedliskach 91F0 – dębem, wiązem.

* - udział sosny 20-30% możliwy jest do wprowadzenia na regenerującym się potencjalnym zbiorowisku Tilio-Carpinetum. W przypadku istniejącego siedliska przyrodniczego 9170 udział sosny należy ograniczyć do 0-10%.

3.3 Proponowane postępowanie w przypadku zamierania dębu na terenie Nadleśnictwa Pułtusk.

Zamieranie dębu na terenie Nadleśnictwa Pułtusk

W odpowiedzi na liczne zgłoszenia płynące ze strony Nadleśnictwa Pułtusk dotyczące problemów z kondycją młodników i upraw dębowych Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie Wojciech Fonder powołał zespół ds. zamierania dębu na terenie Nadleśnictwa Pułtusk w składzie:

1. Tadeusz Andrzejczyk – Wydział Leśny Szkoły Głównej Gospodarstw Wiejskiego w Warszawie,
2. Andrzej Rodziewicz – Zespół Ochrony Lasu w Łodzi,
3. Janusz Janiak – Mazowiecki Region Inspekcyjny,
4. Piotr Lutyk – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie,
5. Krzysztof Rostek – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie.

Zespół spotkał się 27 sierpnia 2009 r. w Nadleśnictwie Pułtusk.

Członkowie komisji w obecności:

1. Stefana Stelmaszuka – Nadleśniczego Nadleśnictwa Pułtusk,
2. Marka Gogolewskiego – Zastępcy Nadleśniczego Nadleśnictwa Pułtusk,
3. Stanisława Pogorzelskiego – Inżyniera Nadzoru Obrębu Pułtusk i Różan,
4. Tomasza Baranowskiego – Inżyniera Nadzoru Obrębu Lemany,

dokonali terenowej lustracji wybranych powierzchni.

Ustalenia (cytat z protokołu zatwierdzonego przez Dyrektora W. Fondera):

"Na wszystkich lustrowanych uprawach komisja stwierdziła nieprawidłowy rozwój dębu występujący z różnym nasileniem – od zamierania pędów wierzchołkowych na pojedynczych sadzonkach, aż po obumieranie całych sadzonek prowadzące do zupełnie nieudanych odnowień. Widoczna jest korelacja pomiędzy intensywnością złych objawów na uprawach dębowych, a żyznością i wilgotnością siedlisk, na których rosną. Oczywiście na siedliskach uboższych, a w szczególności na BMśw objawy chorobowe są bardziej widoczne.

Potencjalne przyczyny

Szereg niekorzystnych czynników biotycznych i abiotycznych, a przede wszystkim okresowe susze i zachwianie stosunków wodnych w ostatnich latach prowadzące do trwałego deficytu wody potęgują „stres” sadzonek po posadzeniu na uprawach jako reakcja na zmianę

warunków i przedłużają go na wiele lat. W tych wyjątkowo trudnych warunkach dla sadzonek niektóre grzyby zgorzelowe zawsze obecne w ekosystemach leśnych uaktywniają się i dodatkowo osłabiają uprawy dębowe. W sytuacji kiedy warunki wzrostu sadzonek dębowych okresowo pogorszyły się, możliwości siedlisk uboższych znacznie odbiegają od wymagań dębu (również dębu bezszypułkowego, który był przedmiotem kontroli na jednej z lustrowanych upraw).

Proponowany sposób postępowania w uprawach z udziałem dębu na terenie Nadleśnictwa Pułtusk

Do czasu ustąpienia niekorzystnych warunków dla wzrostu i rozwoju upraw z udziałem dębu należy odstąpić od utartych szablonów postępowania w inicjowaniu odnowień. Tylko elastyczne i indywidualne podejście do poszczególnych przypadków pozwoli na uzyskanie stabilnych upraw o składzie gatunkowym możliwie najbardziej na obecną chwilę dostosowanym do potencjału siedliska. W uzasadnionych przypadkach należy odstąpić od ścisłych zapisów Planu Urządzania Lasu korygując cel hodowlany, GTD czy rodzaj rębni.

1. W chorych uprawach należy równorzędnie traktować pojawiający się samosiew (również gatunków lekko nasiennych). Dalsza pielęgnacja takich upraw będzie zdeterminowana przez kondycję młodych dębów. W przypadku ciągłego pogarszania się ich zdrowotności rolę gatunku głównego przejmie odnowienie naturalne innych gatunków.
2. Wykonując poprawki należy preferować takie gatunki jak Bk, Kl Md, OL, Św – odpowiednio do warunków.
3. Na zakładanych uprawach składy gatunkowe planować (jako składy zastępcze) uwzględniając lokalne uwarunkowania. W uzasadnionych przypadkach należy ograniczać udział dębu, aż po całkowitą rezygnację z tego gatunku na korzyść So, Bk, Ol, Św, Md, Jw, Ip z uwzględnieniem ewentualnych ograniczeń wynikających z NATURY 2000.
4. Wszędzie tam gdzie obowiązująca rębnia nie będzie odpowiednia dla zainicjowania odnowienia o skorygowanym składzie gatunkowym zakładanych upraw zmieniać rębnie.
5. W ramach zmniejszenia ryzyka niepowodzeń w hodowli lasu podjąć próby:
 - a) wprowadzania dębu na uprawach w zmieszaniu jednostkowym lub grupowym,
 - b) wykorzystania „metody Sobańskiego”, stwarzającej dodatkowe możliwości w zakresie kształtowania zróżnicowanych biologicznie upraw leśnych. Z uwagi na niewielkie możliwości uzyskania odpowiedniej jakości odnowień z siewów dębu w warunkach Nadleśnictwa Pułtusk metoda ma ograniczone możliwości stosowania,
 - c) wprowadzania na uprawach sadzonek kontenerowych dębu.

3.4 Proponowane postępowanie na uporczywym pędraczym w Leśnictwie

Załączenie.

W dniu 23 marca 2015 roku w Nadleśnictwie Wyszaków odbyło się spotkanie pod przewodnictwem Zastępcy Dyrektora Waldemara Magiery w sprawie wzmożonego występowania chrabąszcza w drzewostanach Nadleśnictwa Wyszaków i Pułtusk. Na podstawie ustaleń wypracowanych na spotkaniu Nadleśnictwo Pułtusk opracowało zasady postępowania w zagrożonych drzewostanach.

1. *Użytkowanie rębne nie zostaje wstrzymane.*
2. *Niezależnie od TSL zasadniczym rodzajem rębni będzie rębnia zupełna (IB i IC), sprzyjająca odnowieniu naturalnemu, a wyjątkowych sytuacjach rębnia IIIAU.*
3. *W miarę możliwości zręby powinny być planowane i wykonywane w roku poprzedzającym rójkę i w roku rojki. O ile będzie to możliwe należy z odpowiednim wyprzedzeniem usunąć w strefie buforowej wokół zrębu podszyt i podrost dębowy i bukowy, stanowiący bazę żerową dla imago chrabąszcza. Rekomenduje się szerokość strefy buforowej ok. 50 m wzdłuż dłuższego boku zrębu i ok. 30 m wzdłuż boku krótszego. Podszyt i podrost gatunków liściastych, ze szczególnym uwzględnieniem dębu i buka, należy usunąć również w kępach starodrzewu, pozostawianych na zrębach zupełnych.*
4. *Przy planowaniu odnowienia należy dążyć do rozproszenia ryzyka hodowlanego poprzez stosowanie jak największej liczby rodzimych gatunków drzew dostosowanych swoimi wymaganiami do siedliska, z uwzględnieniem dominującej roli sosny i brzozy.*
5. *W odnowieniach należy w jak największym stopniu wykorzystywać gatunki lekkonasienne, takie jak brzoza i osika. Jest to równoznaczne z usankcjonowaniem składów gatunkowych innych niż przewidziane w ZHL, odbiegających od przyjętych dla danego siedliska typów drzewostanów.*
6. *Należy w jak największym stopniu wykorzystywać naturalne odnowienie lasu oraz stosować obsiew gatunkami lasotwórczymi.*
7. *Przy odnowieniu sztucznym stosować materiał sadzeniowy najwyższej jakości, z bardzo dobrze wykształconym systemem korzeniowym, w miarę możliwości mikoryzowany oraz zwracać szczególną uwagę na prawidłowe przygotowanie gleby i sposób sadzenia. Celowe jest zagęszczenie więźby sadzenia w stosunku do przewidzianej w ZHL.*
8. *W przypadku wystąpienia na uprawach i w starszych drzewostanach potrzeby wykonania poprawek oraz uzupełnienia luk i przerzedzeń, prace te muszą być wykonane w pierwszej kolejności.*
9. *Zabiegi pielęgnacyjne powinny być ukierunkowane nie tylko na poprawę jakości drzewostanów, ale przede wszystkim na wzrost ich stabilność, żywotność i trwałość.*
10. *Zabiegi pielęgnacyjne nie mogą prowadzić do przerwania zwarcia i prześwietlenia drzewostanu.*

Postępowanie w drzewostanach uznanych za uporczywe pędraczysko powinno być oparte na zasadach zapisanych w IOL (pkt. 6.2.2.).

Doświadczenia lat ostatnich dotyczące uporczywego pędraczyska w L-ctwie Załuzie wskazują na stosowanie dodatkowych rozwiązań w zakresie rębni. W niektórych sytuacjach należy kontynuować rębnię III, a czasem najlepszym rozwiązaniem jest stosowanie rębni IV.

3.5. Wytoczne do opracowania PUL na lata 2024-2033 w zakresie projektowanych zadań selekcji i nasiennictwa drzew leśnych

Nadleśnictwo Pułtusk uczestniczy w realizacji krajowego „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 – 2035”. Proponowane w programie wielkości zadań rzeczowych dla poszczególnych rodzajów LMP są ściśle powiązane z zabiegami gospodarczymi, projektowanymi w ramach PUL, co powinien uwzględnić w swoich pracach wykonawca PUL.

Na terenie Nadleśnictwa Pułtusk znajdują się następujące obiekty leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew:

- wyłączony drzewostan nasienny sosnowy,
- gospodarcze drzewostany nasienne gatunków: Sosna zwyczajna, Dąb szypułkowy, Dąb bezszypułkowy, Brzoza brodawkowata, Olsza czarna, Buk zwyczajny,
- źródła nasion gatunków: Wiąz szypułkowy, Jesion wyniosły, Klon zwyczajny, Klon Jawor, Klon polny, Lipa drobnolistna, Grab zwyczajny, Jarząb pospolity, Czereśnia ptasia, Dereń świdwa, Kalina Koralkowa, Kruszyna pospolita, Ligustr pospolity, Pigwowiec japoński, Śliwa ałycza, Śliwa tarnina,
- drzewostan zachowawczy Sosny zwyczajnej zakwalifikowany do ogólnoeuropejskiego systemu informacji o leśnych zasobach genowych EUFGIS,
- trzy bloki upraw pochodnych Sosny zwyczajnej,
- rozproszone uprawy pochodne Sosny zwyczajnej, pochodzącej z Puszczy Białej i WDN Lipniki,
- uprawy zachowawcze Sosny zwyczajnej,
- plantacyjna uprawa nasienna Buką zwyczajnego.

Szczegółowe zestawienie w/w obiektów zostaną przekazane wykonawcy prac urzędniowych w pierwszym etapie opracowania PUL.

Wytoczne kierunkowe do sporządzenia PUL na lata 2023-2032

3.5.1. Wyłączony drzewostan nasienny sosnowy oddz. 58-c-99, 59-a-98 Leśnictwo Lipniki

Zarządzeniem nr 10/2018 DGLP nadleśnictwo otrzymało zgodę na rozpoczęcie użytkowania rębego WDN. Użytkowanie rozpoczęto w roku 2020 stosując rozręby (rębnia IB). Kontynuacja cięć odnowieniowych oprócz podstawowych zasad wynikających z IUL, powinna uwzględniać przesłanki wynikające z ustaleń zawartych w dokumentach:

- zalecenia Krajowej Komisji ds. uznawania drzewostanów nasiennych, drzew matecznych oraz obiektów zachowawczych w Lasach Państwowych – (Protokół z dnia 6-9 czerwca 2017 r.)

- pismo do RDLP w Warszawie zn. spr. ZG.7020.2.2019 z dn. 15.02.2019 wraz z odpowiedzią RDLP w Warszawie – pismo zn. spr. ZG.7020.3.2019 z dn. 6.03.2019 – przy zastosowaniu rozrębów i rozpoczęciu użytkowania w 2020 roku, planowane zakończenie użytkowania określono na rok 2035.

Sprawozdanie z kontroli bloków upraw pochodnych zn. spr.: ZG.092.3.2019 z dn. 25.01.2019 - wyznaczenie nowych bloków upraw pochodnych in situ w Leśnictwie Lipniki (oddz. 58, 59) i ex situ w Leśnictwie Wąski Las (oddz. 130, 139) oraz uznanie dotychczasowego bloku upraw pochodnych ex situ w Leśnictwie Wąski Las (oddz. 115) za blok upraw pochodnych rozproszonych.

Użytkowaniu podlegać będzie WDN wraz z otuliną (łączna powierzchnia 38,96 ha). Skład gatunkowy upraw odzwierciedlać będzie skład gatunkowy WDN z założeniem, że powierzchnia po wyciętym WDN odnawiana będzie sadzonkami sosny pochodnej, a na powierzchni wyciętej otuliny rozmieszczone zostaną pozostałe gatunki ze składu odnowienia.

Sprawozdanie z kontroli WDN zn. spr.: ZG.092.2.2020 z dn. 28.01.2020 – zalecenie miejscowego pozostawiania wartościowego II piętra i podrostów, głównie jodłowych.

Planuje się powierzchnię oraz kolej zakładania zrębów zgodnie z mapą poniżej.

3.5.2. Gospodarcze drzewostany nasienne.

W przypadku projektowania cięć przedrębnych, powinny one mieć charakter trzebieży negatywnych. Ponadto w gospodarczych drzewostanach nasiennych dębowych powinno się zaprojektować większą intensywność cięć w celu doświetlenia drzew, co powinno spowodować lepsze obradanie żołądzi.

3.5.3. Drzewostan zachowawczy Sosny zwyczajnej - oddz. 142, 151.

Drzewostan powołany został Protokołem z prac Komisji do uznawania drzewostanów nasiennych wyłączonych i zachowawczych przeprowadzonych w RDLP Warszawa w dniach 12-16 kwietnia 1999 r. Propozycją Nadleśnictwa było uznanie go jako wyłączony drzewostan nasienno, jednak ze względu na wiek (151 lat już w tamtym czasie) oraz wykazywanie przez część drzew pierwszych objawów zamierania, stwierdzono, że nie będzie on mógł pełnić w długim okresie funkcji nasiennej. Jednak z racji na wartość (ochrona populacji) zdecydowano się uznać go jako drzewostan zachowawczy.

Obecnie drzewostan zajmuje powierzchnię 9,14 ha i składa się z wydzielen:

- 142-h, j – drzewostan 148 lat; na powierzchni znajduje się II piętro sosnowe, które w większości jest przygłuszone i w słabej kondycji zdrowotnej, wynikającej z nie odślonięcia odnowienia naturalnego w odpowiednim czasie. Jedynie drzewa rosnące w lukach drzewostanu są rojące. Większość takich drzew stwierdzono w północnej części oddz. 142-h (graniczącej z oddz. 133). Na tej części drzewostanu zaplanowano na rok 2022 zabieg trzebieży w młodszym pokoleniu sosny, natomiast planuje się również odślonięcie II piętra sosnowego poprzez usunięcie pojedynczych starszych sosen z I piętra. Pozostałą powierzchnię pozostawia się nieużytkowaną - do obserwacji naturalnie zachodzących procesów.

- 151-d – drzewostan 167 lat; z uwagi na zaawansowany wiek oraz brak możliwości uzyskania odnowienia naturalnego, mając na uwadze zapisy Zarządzenia nr 29 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 marca 2013 r., aby drzewostan zachowawczy został w odpowiednim momencie zastąpiony nowym pokoleniem, powstałym na drodze naturalnej lub wprowadzonym sztucznie, planuje się wykonanie paska zrębowego w ramach rębni zupełnej i założenie sztucznie uprawy in situ od strony istniejącej już uprawy zachowawczej w oddz.151-g.

3.5.4. Uprawy zachowawcze

- Uprawy zachowawcze in situ Sosny zwyczajnej, oddz. 142-f, g, i, 151-g.
W 2023 roku planuje się założenie uprawy in situ po usunięciu zrębem zupełnym (IB) części (3,24 ha) drzewostanu zachowawczego. Uprawy zakładane będą w oparciu o zapisy Zarządzenia nr 29 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 marca 2013 r.
- Blok upraw zachowawczych ex situ Sosny zwyczajnej, oddz. 120-h, k, 128-f, g, l, m, 138-b, c, h, f.
Do zamknięcia bloku pozostało odnowienie dwóch wydzieleń: 138-f i 138-h.
- W oddz. 138-f, w 2018 roku wykonano gniazda (rębnia IIIA), które w 2019 roku zostały odnowione. Na przyszły PUL należy zaplanować cięcie uprzątające (rębnia IIIAU) oraz odnowienie powierzchni międzygniazdowej.
- W oddz. 138-h planowane jest wykonanie cięcia uprzątającego w 2023 roku. Z racji, że zręb wykonany zostanie w ostatnim roku obowiązującego PUL, nie ma możliwości realizacji odnowienia w obecnym PUL, dlatego należy je zaplanować w przyszłym dziesięcioleciu.

3.5.5. Blok upraw pochodnych Sosny zwyczajnej, Leśnictwo Wąski Las, oddz. 130, 139.

- Blok upraw pochodnych (ex situ) utworzony został w roku 2019 pismem zn. spr. ZG.092.3.2019 z dn. 25.01.2019 (protokół z kontroli) dla wyłączzonego drzewostanu sosny zwyczajnej uznanego w Leśnictwie Lipniki (oddz. 58 i 59). W jego skład wchodzi wydzielania: 130-c-00, 130-d-01, 130-d-99, 139-b-01, 139-b-99, a łączna powierzchnia wynosi 21,17 ha (zgodnie z „Programem zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 – 2035”).
- Do końca bieżącego PUL założona zostanie uprawa w wydz. 130-c (po rębni IIIAU), natomiast w wydz. 130-d-01, 139-b-01 wykonane zostaną zrębny złożone z zastosowaniem rębni IIIA.
- W celu przyspieszenia wypełniania bloku zdecydowano się na zmianę rębni w wydz. 130-d-99 z IIIA na IB. Mimo ujęcia cięcia w obecnym PUL, zostanie ono przesunięte na kolejne lata, dlatego należy go uwzględnić we wskazaniach gospodarczych na lata 2024-2033. W wydz. 139-b-99 obecnie nie zaplanowano użytkowania rębego, jednak z uwagi na wiek (So 113 lat) również należy go uwzględnić w użytkowaniu na przyszły okres. Podobnie jak w oddz. 130-d-99 proponuje się zastosować cięcia zupełne przy zastosowaniu rębni IB. Dodatkowym argumentem stosowania zrębów zupełnych

na w/w powierzchniach jest bardzo słaba udatność odnowień dębowych w Leśnictwie Wąski Las.

- Składy gatunkowe upraw będą realizowane zgodnie z zapisami Zarządzenia nr 29 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 marca 2013 r.

3.5.6. Blok upraw pochodnych Sosny zwyczajnej, Leśnictwo Wielgolas, oddz. 223, 224, 243, 244, 257.

Blok upraw pochodnych (ex situ) utworzony został dla wyłączonych drzewostanów nasiennych z Puszczy Białej. W 2020 roku podczas analizy realizacji „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 – 2035” dokonano modyfikacji granic i powierzchni bloku (pismo zn. spr. ZG.7001.2.2020 z dn. 13.10.2020). Powodem wprowadzonych zmian były powierzchnie w granicach bloku, które ze względu na warunki terenowe (powierzchnie podmokłe) nie rokowały na utrzymanie odnowienia sosnowego. Obecna powierzchnia bloku wynosi 63,72 ha. Do zamknięcia bloku pozostały do odnowienia dwa wydzielania:

- 07-224-g – należy zaplanować cięcie uprzątające w przyszłym PUL (III AU),
- 07-243-d – należy zaplanować zręb zupełny w przyszłym PUL.

3.5.7. Blok upraw pochodnych Sosny zwyczajnej, Leśnictwo Lipniki, oddz. 58, 59.

Blok upraw pochodnych in situ o powierzchni 38,96 ha dla wyłączonego drzewostanu nasiennego utworzony został w 2019 roku pismem zn. spr.: ZG.092.3.2019 z dn. 25.01.2019 r. W roku 2020 rozpoczęto użytkowanie rębne WDN wycinając cztery paski zrębowe, które w 2021 roku posadzono pochodną sosną kontenerową (w miejscu WDN) i domieszkami (w miejscu otuliny WDN).

Planuje się zamknięcie bloku w przyszłym dziesięcioleciu.

3.5.8. Plantacyjna uprawa nasienna buka, Leśnictwo Magnuszew, oddz. 208-c

Plantacja założona została w 2009 roku i zajmuje powierzchnię 5,65 ha. Wysadzono 2050 sadzonek – 54 rody. Pochodzenie pierwotne to były region 108, aktualnie Bk12. Obecnie plantacja prowadzona jest zgodnie z zaleceniami Krajowej Komisji ds. uznawania drzewostanów nasiennych, drzew matecznych oraz obiektów zachowawczych w Lasach Państwowych (Protokół z dnia 6-9 czerwca 2017 r.) – systematyczne koszenie, zbieranie lub rozdrabnianie trawy, punktowe nawożenie najsłabszej części plantacji oraz, z racji

na włączenie plantacji do zasięgu uporczywego pędraczyska, (Protokół uzgodnienia wykazu powierzchni stanowiących uporczywe pędraczysko z dn. 11.12.2020 r.), intensywne zwalczanie pędraków.

4) Wiek rębności dla głównych gatunków drzew.

Proponuje się, przyjęcie do planu urządzenia lasu wieku rębności dla poszczególnych gatunków zgodnie z obowiązującym planem urządzenia lasu, tj.:

Gatunek	Wiek rębności
Dąb	140
Buk, Jesion	120
Sosna, Modrzew	100
Klon, Jawor, Grab, Lipa, Dąglezja	100
Świerk, Brzoza,	80
Olsza	70
Olsza odroślowa	60
Akacja, Osika, Wierzba	50
Topola, Olsza szara	40

Nadleśnictwo Pułtusk proponuje by podczas taksacji został określony indywidualny wiek dojrzałości rębnej dla niektórych drzewostanów o dobrym stanie zdrowotnym, które osiągają dymensje znacznie mniejsze od przeciętnej oraz pełnią bardzo ważną funkcję w ekosystemie i mają duże znaczenie dla okolicznej ludności.

Propozycja drzewostanów do określenia podwyższonego indywidualnego wieku rębności 120-130 lat.

Leśnictwo	Oddział	Uwagi
Popławy	67-h	Drzewostan sosnowy w bezpośrednim sąsiedztwie Narwi, rosnący na wydmie (Biała Góra)
Grabowiec	283-h	Drzewostan sosnowy słabo przyrastający
	293-c	
	372-d	
	387-g	
	388-a	
	389-a	
	392-b	
	393-a	
301-a		

Zatory	411-b, c, d, f	Drzewostany sosnowe na słabych utworach glebowych, bardzo słabo przyrastające
	413-a, c, d	
	415-a, b, d, g, h	
	416-a, b, f, g	
	417-a, b, c, f, g, h	
	418-a, b	
	419-b, c, d, f, g, h	
	422-a, b, c, d	
	423-a, b	
	424-a	
	426-a, b, c	
	427-a, b, c, d, f, g, h	
	428-a, b, c, d, f, g, i, j, k	
	444-a, b, d-99, f, g, h	
	445-a, b, c, d, f, g, h, i, j	
	446-a, b, c, d, f, g	
	450-a, b, c, d	
	451-a, b, c, d	
	452-a, b, c, d	
	453-a, b, c, d	
	462-a, b, c, f	
	465-a, b, c, d, f	
	466-a, b, c, d, f, g	
	467-a, b, c, d, f, g, h, i	
	469-a, b, c, d, f, g, h	
	470-a, b, c, d, f, g, h, i, j, k	
	471-a, b, c, d, f, g	
	472-a, b	
	475-a, b, c, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o	
	476-a, b	
479-a, b, c, d, f, g, h		
480-a, d, f		
Kaszewiec	31B-a; 31C-a,b,c	Drzewostany sosnowe słabo przyrastające, kategorii OCH GLEB
	71-c, h	Drzewostany dębowo-sosnowe bezpośrednio przylegające do Narwi i starorzeczy
	2-k	Drzewostany sosnowe na siedlisku BMw, przylegające do torfowiska, w runie bagno zwyczajne, kategoria OCH WOD
	7-c	

5) Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego.

W Nadleśnictwie Pułtusk, proponuje się następujący podział uwzględniający dominujące funkcje pełnione przez las ze względu na typ gospodarstwa:

Gospodarstwo Specjalne (S)

Do gospodarstwa specjalnego powinno się kwalifikować obszary funkcjonalne pełniące zadania specyficzne w zarządzanym obiekcie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. Gospodarstwo to powinno obejmować następujące grupy powierzchni:

- rezerwaty przyrody wraz z otulinami,
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne,
- ściśle strefy ochrony zwierząt objęte ochroną gatunkową,
- wyłączone drzewostany nasienne, drzewostany zachowawcze,
- drzewostany cenne przyrodniczo o niekorzystnych warunkach gospodarowania,
- pasy drzewostanów w bezpośrednim sąsiedztwie rzek.
- grunty sporne
- drzewostany na siedliskach Bs, Bb, BMb, LMb, Lł.
- pododdziały uznane w protokole za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych, w tym ekosystemy referencyjne.

Dodatkowo Nadleśnictwo rekomenduje włączenie do gospodarstwa specjalnego poniższe wydzielania.

Leśnictwo	Oddział	Pow. [ha]	Uwagi
Popławy	55-a, b, f, g, i, j, k, l, m	4,1	Drzewostany olszowe w dawnym korycie rzeki Narew.
	56-a, b, s, t, w, x, y, z, bx, cx	3,98	Wąskie wydzielania wśród lasów prywatnych.
	85-f	0,04	Drzewostan wzdłuż cieku wodnego
	96-b, d	2,14	Drzewostan wzdłuż cieku wodnego
	97-c, d, m, bx, cx, dx	1,66	Drzewostan wzdłuż cieku wodnego
	196-t, s	0,43	Drzewostany olszowe śródpolne, niestabilne
	197-c, g	4,69	Drzewostan w bezpośrednim sąsiedztwie osiedla mieszkaniowego – zachowanie parkowego charakteru drzewostanu
Grabowiec	306-b	6,64	drzewostan w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Narew
	280-b	2,41	wąski pas drzewostanu brzożowo-olszowego od pól i łąk
	299-k	1,68	Starodrzew olszowy w bezodpływowej niecce, niestabilny, cenny przyrodniczo
Zatory	411-g	3,13	Cenny drzewostan brzożowy naturalnie regenerujący się
	418-g-99	2,76	Drzewostany olszowe cenne przyrodniczo – ostoja bobrów
	418-f	0,84	
	418-i-99	1,68	
	424-b	1,14	
	424-c	2,13	
	424-d	3,95	

Dąbrowa	117-f	0,87	Drzewostany olszowe w bezodpływowej niecce pod silną presją bobrów
	117-n	1,49	
	117-w	1,71	
	117-o	2,31	
	117-p	1,94	
	117-s	0,49	
	117-m	3,69	
	5-c	1,39	Drzewostany cenne przyrodniczo w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Narew
	5-d	1,37	
	5-l	2,49	
	12-h	0,64	Drzewostany wzdłuż kanału Gostkowskiego pod silną presją bobrów
	13-m	3,83	
Pniewo	359-r	0,74	Teren źródliskowy
Wielgolas	120-a, b	3,36	Drzewostany olszowe w bezodpływowej niecce, niestabilne stosunki wodne
	119-c, f	3,40	Drzewostany olszowe – ostoja bobra
	122-i, j	4,20	
	118-g	1,42	Drzewostany olszowe w bezodpływowej niecce, niestabilne stosunki wodne
	180-a, b	4,71	Otulina śródleśnych zbiorników wodnych i mokradeł
	244-f	2,51	
	246-b	1,46	
Pokrzywnica	126-b, c, f, g, h, i, k, n, m, o, s	19,63	Drzewostan wzdłuż ciek wodnego
	133-g	3,01	Drzewostany olszowe w bezodpływowej niecce pod silną presją bobrów
	87-r, y	5,97	Drzewostany wzdłuż kanału pod silną presją bobrów, otulina wysypiska śmieci w Płocochowie
Lipniki	42-c	1,34	OLJ, Ol 10 74 lata, wąskie wydzielenie, przez środek przebiega ciek wodny, brak możliwości zagospodarowania rębego
Bulkowo	95-d	0,93	Wydzielenia położone wzdłuż cieków wodnych, okresowo zalewane przez stagnującą wodę, która jest piętrzona przez tamy bobrowe
	98-d	4,83	
	99-h, j	3,10	
	101-d, f	2,60	
	129-c, d	2,57	
Jurgi	5-k	1,46	drzewostan olszowy w niecce wśród wydm, niestabilne stosunki wodne, cenny przyrodniczo
	5-n	1,67	drzewostan dębowo świerkowo olszowo brzozyowy o niestabilnych stosunkach wodnych ,cenny przyrodniczo (na 0,5 ha młodnik świerkowy)
	10-r	1,16	drzewostan olszowy , wyrobisko po cegielni na rowie melioracyjnym , brak możliwości odnowienia z powodu częstych podtopień, stanowisko bobra , żurawia, kumaka, traszki - wyjątkowo cenny przyrodniczo
Kaszewiec	2-k	6,94	Drzewostany sosnowe na siedlisku BMw, przylegające do torfowiska, w runie bagno zwyczajne, kategoria OCH WOD.
	7-c	1,83	
	31B-a	18,07	Drzewostany sosnowe słabo przyrastające, kat. OCH GLEB
	31C-a, b, c	30,01	

	71-c, h	17,90	Drzewostany dębowo-sosnowe bezpośrednio przylegające do Narwi i starorzeczy – cenne przyrodniczo
Załużcie	182-b, c, f	6,93	Źródliko, tamy bobrze, duża presja bobrów
	80-g, -h	4,10	Bagno bez odpływu, żeremie bobrze, bardzo duża presja bobrów
	108-a-99	1,05	Otulina parkingu leśnego
	109-c, d, f	12,46	Trudne warunki terenowe, stoki, jary – sposób zagospodarowania zbliżony do warunków górskich
	112-c, -d	5,06	
	110-d, f, g	0,24	Bardzo wąskie paski pośród lasów prywatnych
	183-b	0,70	Niecka zalewana wodą, z każdej strony wysoki drzewostan
	227-j, -k	1,66	Tereny przy rzece, teren niedostępny, małe powierzchnie
	227A-d	0,09	Mała powierzchnia przy rzece, cenna przyrodniczo
	227A-l	5,68	Drzewostan osłabiony przez obniżenie poziomu wód gruntowych przez sąsiadujące bezpośrednio żwirownie
Magnuszew	198-c	1,63	Drzewostan olszowy wzdłuż ciek wodnego
	202-d	1,43	
	201-l	1,47	Drzewostan olszowy wzdłuż ciek wodnego, zalewany, pod silną presją bobrów
	209-g	1,48	Wyspa przy rzece Orzyc. Drzewostan izolowany z silną presją bobrów
	218-d	1,33	Wydzielenie wzdłuż ciek wodnego, zalewany, pod silną presją bobrów
Wąski Las	114-h, i	3,93	D-stan olszowy wzdłuż ciek wodnego, pod silną presją bobrów
	115-g	1,03	
	116-d	0,81	
	117-j	3,29	
	118-b	1,58	
	115A-a, c, h	5,62	
	142-h, j	2,72	Stary drzewostan 148 lat, cenny przyrodniczo, do pozostawienia
	151-c	3,81	D-stan olszowy wzdłuż ciek wodnego
	151-d	6,42	Stary drzewostan 167 lat, cenny przyrodniczo, do pozostawienia
	95B-n, o	0,67	D-stan zalewany przez bobry, do sukcesji
127A-f	0,51	D-stan olszowy wzdłuż ciek wodnego	
Ulaski	89A-a	0,23	Drzewostan olszowy – enklawa wśród gruntów innych własności - graniczący bezpośrednio z rzeką Różanica, niedostępny w okresach od wiosny do jesieni, brak dojazdu.
	89A-z	0,06	Drzewostan olszowy – enklawa wśród gruntów innych własności - graniczący bezpośrednio z rzeką Różanica, niedostępny w okresach od wiosny do jesieni, widoczne ślady bytowania bobrów.
	228A-n	0,91	Drzewostan olszowy – enklawa wśród gruntów innych własności - graniczący bezpośrednio z rzeką Różanica, niedostępny w okresach od wiosny do jesieni, brak dojazdu.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)

Do gospodarstwa lasów ochronnych powinny być włączone grunty zgodnie z IUL zawarte w opisanu ogólnym

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

Gospodarstwo ujmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymagania ochrony przyrody.

6) Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach.

Podczas sporządzania opisu taksacyjnego drzewostanów planowanych do użytkowania rębego należy zwrócić szczególną uwagę na płaty nalotów, podrostów i podrostów o charakterze drugiego piętra, które powinny być zachowane podczas realizacji rębni.

Proponuje się, następujące rodzaje rębni na poszczególnych typach siedliskowych lasu, występujących na terenie Nadleśnictwa:

TSL	Gospodarstwo	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza	Rębnia zastępcza	Okres odnowienia
Bśw	O,G	Ib/Ia	–	–	4-5
BMśw	O,G	Ib/Ia	IIIa	–	4-5 / 10
BMw	O,G	Ib	IIIa	–	4-5 / 10
LMśw	O,G	IIIa	IIIb	IVd	15 / 20 / 40
LMw	O,G	IIIa	IIIb	IVd	15 / 20 / 40
Lśw	O,G	IIIb	–	IVd	20 / 40
Lw	O,G	IIIb	–	–	20
OI	O,G	Ib	–	–	4-5
OIJ	O,G	Ib	IIIa	–	4-5 / 10

Proponuje się by w drzewostanach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie miast t. j. w oddziałach 167-170 (L-ctwo Ulaski, uroczysko Grzanka) i oddziale 197 (L-ctwo Popławy) zaplanowano realizację rębni IVd jako rębni zasadniczej.

Wytyczne dotyczące prowadzenia cięć rębnych w Nadleśnictwie:

- wskazane jest sporządzenie wykazu cięć rębnych na drugie dziesięciolecie,
- rodzaj rębni powinien być ustalany indywidualnie do każdego wydzielenia. Podczas uzgadniania planu cięć należy zwrócić szczególną uwagę na rębnie planowane w blokach upraw pochodnych,
- proponuje się utrzymanie podziału na ostępy wg obecnej rewizji pul,

- drzewostany wymagające pilnej przebudowy, bez względu na zajmowane siedlisko użytkować Rb Ib/Ia,
- w przypadkach drzewostanów na małych powierzchniach, do 1,50 ha, rosnących w wydłużonych, nieregularnych wydzieleniach stosować Rb Ib bez względu na siedlisko,
- planowaną miąższość do pozyskania zredukować o 5% (w przypadku drzewostanów użytkowanych Rb I i przy rębniach uprzątających), o projektowane ekotony i kępy starodrzewia,
- przy klasyfikowaniu drzewostanów do rębni złożonych należy brać pod uwagę nie tylko TSL ale również dotychczasowy skład gatunkowy, jakość drzewostanu, stopień uwilgotnienia siedliska i sprawność gleby,

7) Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.

W toku prac urzędniowych, wykonawca projektu PUL winien sporządzić „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” z podziałem na trzy grupy: A, B, C – zgodnie z zapisami instrukcji urządzania lasu. Podstawą do określenia potrzeb przebudowy winna być indywidualna ocena każdego drzewostanu pod kątem zapewnienia osiągnięcia celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, uwzględniając wszystkie elementy określające stan drzewostanu w porównaniu z warunkami siedliskowymi.

Wstępny wykaz drzewostanów proponowanych do przebudowy powinien zostać przedstawiony przez Wykonawcę PUL i uzgodniony z nadleśnictwem przed NTG.

8) Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.

Zadania z zakresu pielęgnowania lasu oraz cięć pielęgnacyjnych należy projektować z uwzględnieniem uwag:

- zabiegi powinny być wykonywane w każdej klasie w wieku z podziałem na rodzaj zabiegu: TW, TP;
- nie należy projektować TP w drzewostanach o luźnym zwarcu;
- pielęgnowanie gleby oraz czyszczenia wczesne należy planować zgodnie z potrzebami istniejących upraw. Dla upraw planowanych do założenia należy przyjąć pielęgnację gleby na poziomie 80%, a czyszczenia wczesne na poziomie 50%.
- pielęgnowanie upraw planować łącznie jako pielęgnowanie gleby i CW;

- nie projektować zabiegów związanych z użytkowaniem lasu na małych i wąskich działkach położonych wśród obcej własności, jak również w miejscach niedostępnych ze względu na podtopienia i inne uwarunkowania terenowe;
- zaplanowany rozmiar pozyskania przedrębnego powinien uwzględniać wytyczne Dyrektora RDLP w Warszawie w zakresie wykonywania szlaków zrywkowych oraz zalecaną intensywność cięć.

9) Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjnych składów gatunkowych upraw.

Orientacyjny skład gatunkowy upraw został opisany w części B pkt 3.

Ramowe wytyczne związane z hodowlą lasu:

- na powierzchniach przeznaczonych do zalesień i odnowień projektować we wszystkich przypadkach melioracje agrotechniczne,
- powierzchniowy rozmiar cięć pielęgnacyjnych należy planować jako wielkość minimalną, która może ulec zmianie w zależności od potrzeb pielęgnacyjnych konkretnych drzewostanów,
- luki do 0,20 ha przeznaczać do sukcesji naturalnej w ramach mozaikowości ekosystemu. Do dolesień projektować luki powyżej 0,20 ha w miejscach właściwych do wykonania sztucznego odnowienia. Wykaz proponowanych do dolesienia luk powinien zostać przedstawiony nadleśnictwu do uzgodnienia po zakończeniu taksacji w terenie,
- rozmiar poprawek należy zaplanować w rozmiarze 10% sumarycznej powierzchni projektowanych upraw, zaś w leśnictwie Załuzie ze względu na występowanie szkód od pędraka chrabąszcza (teren uporczywego pędraczyska) planować poprawki w wysokości 20%,
- ze względu na dużą presję jeleniowatych przy braku możliwości prawidłowej regulacji stanu ich liczebności (moratorium na łosia obowiązujące od 2001 roku) należy nie planować wprowadzania podszytów i podsadzeń produkcyjnych,
- CP planować w oparciu o potrzeby hodowlane młodników, CP-P nie planować
- CW w uprawach istniejących planować wg potrzeb hodowlanych oraz na 50% pow. przewidzianej do odnowienia w planowanych rębniach.
- przy projektowaniu cięć rębnych należy zaplanować pozostawienie 5% powierzchni starego drzewostanu w formie grup i kęp, na etapie rozpoczynania cięć rębnych.

- bloki upraw pochodnych oraz zachowawczych należy przyjąć zgodnie ze stanem obecnym oraz Programem Zachowania Leśnych Zasobów Genowych na lata 2011-2035,
- w opracowaniu planu należy przyjąć aktualną bazę Krajowego Rejestru Leśnego Materiału Podstawowego w Lasach Państwowych,
- wnioskuje się aby zobowiązać wykonawcę projektu PUL do sporządzenia wykazu wszystkich opisanych w trakcie wykonywania planu urządzenia lasu powierzchni z odnowieniem naturalnym. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas obrad NTG i wykorzystany do monitoringu odnowień naturalnych w nadleśnictwie. Decyzję o uznaniu opisanego przez wykonawcę PUL odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy. Sam fakt opisanego odnowienia naturalnego w postaci nalotu w opisie taksacyjnym nie oznacza jego uznania. Powyższe wynika z zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych stanowiących załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 58 z dnia 31-08-2012r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (znak ZH-711-10/2012) .

Planując wskazania gospodarcze, podawać należy rodzaj projektowanych czynności i ich powierzchnię (jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty) zgodnie z wytycznymi zawartymi w ZHL § 54 pkt. 4.

10) Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

Podczas taksacji powinna zostać wykonana inwentaryzacja powierzchni, na których wystąpiły szkody z jednoczesnym określeniem stopnia uszkodzenia z powodu:

- presji zwierziny,
- działalności szkodliwych owadów pierwotnych i wtórnych,
- występowania grzybów pasożytniczych i jemioty,
- zakłócenia stosunków wodnych w skutek działalności bobra europejskiego,
- zakłócenia stosunków wodnych w skutek obniżenia lub podniesienia się poziomu wód gruntowych,
- pożarów,
- wiatrów i innych czynników wymienionych w § 101 Instrukcji Urządzania Lasu.

Aby ograniczyć w przyszłości występowanie zagrożenia ze strony wymienionych czynników szkodliwych należy określić kierunki działania w tym zakresie.

Do oddziaływań antropogenicznych mających największy wpływ na prowadzenie prawidłowej gospodarki leśnej należą:

- znaczna fragmentacja kompleksów leśnych przez sieć dróg, obiektów liniowych wysokiego napięcia i gazociągów,
- lokalizacja zabudowań na styku las – tereny rekreacyjne,
- nadmierna presja turystyczna: zorganizowana i indywidualna,
- wysokie oczekiwania rozwoju turystyczno-rekreacyjnego na gruntach leśnych Skarbu Państwa w zasięgu administracyjnym gmin przy jednoczesnym bardzo dużym problemie zaśmiecania i dewastacji istniejących obiektów turystycznych,
- dewastacja środowiska przyrodniczego i problem nielegalnego wjazdu do lasu pojazdami mechanicznymi,
- pożary.

10.1. Ochrona przeciwpożarowa.

W PUL obecnej rewizji Nadleśnictwo Pułtusk, ze względu na warunki klimatyczne, przyrodniczo – leśne, częstotliwości i ilości zaistniałych pożarów oraz czynniki antropogeniczne zostało zaliczone do II kategorii zagrożenia pożarowego.

Z uwagi na zachodzące zmiany w warunkach klimatycznych należy zaktualizować kategorię zagrożenia pożarowego nadleśnictwa w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, na podstawie lokalizacji i ilości pożarów, typów siedliskowych lasu, struktury wiekowej drzewostanów, przyczyn pożarów, funkcjonowania systemu ochrony ppoż. oraz ewentualnych emisji przemysłowych.

Wskazane jest również przeprowadzenie analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej, takich jak: sieć punktów systemu obserwacyjno – alarmowego, sieć punktów czerpania wody i dojazdów do nich, rozmieszczenie i wyposażenie baz sprzętu, sieci pasów przeciwpożarowych, dojazdów pożarowych i innych elementów, wymienionych w § 103 Instrukcji Urządzania Lasu. Wynikiem tych działań powinny być konkretne wytyczne w zakresie niezbędnych korekt i uzupełnień.

Całość zagadnień, dotyczących ochrony przeciwpożarowej powinna zostać naniesiona na mapę przeglądową ppoż. w uzgodnieniu z Mazowieckim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

Lasy Nadleśnictwa Pułtusk położone są na terenie działania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w: Pułtusku, Makowie Mazowieckim, Wyszkwowie oraz Ostrołęce. Nadleśnictwo posiada opracowany, corocznie aktualizowany i uzgadniany z PSP dokument pod nazwą „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”.

Na terenie nadleśnictwa istnieje sieć obserwacji naziemnej wraz z systemem łączności – 4 dostrzegalnie przeciwpożarowe wyposażone w kamery (w leśnictwach: Popławy, Zatory,

Lipniki, Załuzie), obsługiwane przez punkt alarmowo – dyspozycyjny (PAD), zlokalizowany przy siedzibie nadleśnictwa. Dwie dostrzegalnie (Zatory i Załuzie), w razie awarii systemu telewizyjnego, obsługiwane są bezpośrednio z wieży przez obserwatorów.

Przez nadleśnictwo przebiega sieć dojazdów pożarowych oraz innych dróg zakwalifikowanych jako dojazdy pożarowe, która wymaga zaktualizowania oraz sprawdzenia w zakresie zgodności z wymaganiami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r.

Nadleśnictwo dysponuje jedną bazą sprzętu przeciwpożarowego służącego do gaszenia i zabezpieczania pożarzysk. Baza zlokalizowana jest przy siedzibie nadleśnictwa.

Na wyposażeniu nadleśnictwa jest samochód patrolowo-gaśniczy z zamontowanym agregatem gaśniczym. Na terenie będącym w zarządzie nadleśnictwa zlokalizowane są miejsca poboru wody, zapewniające wodę do celów gaśniczych (zbiorniki naturalne, sieci hydrantów).

W ramach prac urzędzeniowych należy przeanalizować i ewentualnie skorygować lokalizację pasów ppoż. oraz istniejących punktów czerpania wody, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej

Zgodnie z § 104 IUL Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej dla nadleśnictwa powinna – oprócz szczegółów mapy przeglądowej zawartych w standardzie LMN – zawierać:

- kategorie zagrożenia pożarowego,
- pasów przeciwpożarowych,
- punkty obserwacyjne ochrony przeciwpożarowej,
- przebieg linii kolejowych oraz przejazdy przez tory kolejowe,
- naniesioną bazę sprzętu przeciwpożarowego,
- punkty czerpania wody i drogi dojazdu do nich oraz budowle wodne (jazy, zapory, mosty, przepusty),
- lotniska i lądowiska dla samolotów gaśniczych, patrolowych i śmigłowców,
- pola biwakowe, miejsca postojowe, parkingi (podobnie jak na mapie zagospodarowania rekreacyjnego),
- powierzchnie leśne o wyjątkowej palności faktycznej i potencjalnej (duże powierzchnie upraw, itp.),
- siedziby jednostek państwowych i ochotniczych straży pożarnych oraz obrony cywilnej,
- drogi o nawierzchni utwardzonej i inne drogi przeciwpożarowe (umożliwiające przejazd ciężkiego zmechanizowanego sprzętu gaśniczego),

- sieć dróg publicznych i dojazdów pożarowych wraz z ich oznakowaniem,
- podziałkę azymutalną w stosunku do każdej dostrzegalni przeciwpożarowej,
- granice stref operacyjnych, ustalonych w planie działań ratowniczych powiatu,
- koordynaty adresowe (siatka geograficzna z opisanymi wartościami współrzędnych),
- hydranty pożarowe istniejące w lesie i w sąsiadujących z terenami leśnymi miejscowościach,
- inne, dodatkowe szczegóły, uzgodnione z Wydziałem Ochrony Lasu RDLP w Warszawie lub wynikające z ustaleń KZP i NTG.

11) Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzenia odpowiedniej mapy przeglądowej.

W najbliższym dziesięcioleciu, planuje się konserwację i modernizację istniejących obiektów turystycznych.

Konserwacja i modernizacja obejmować będzie następujące obiekty:

- Wiata turystyczna w leśnictwie Popławy - utrzymanie, bieżąca konserwacja oraz niezbędne doposażenie,
- Ścieżka edukacyjna w leśnictwie Popławy oraz w leśnictwie Ulaski - utrzymanie, modernizacja i konserwacja istniejących obiektów,
- Punkty edukacji leśnej w leśnictwie Popławy, Zambski, Kaszewiec oraz w Szkółce Leśnej „Orzyc” - utrzymanie i konserwacja istniejących obiektów.

Planuje się utrzymanie istniejących obiektów MPP oraz ich modernizację, po uprzednim zweryfikowaniu zasadności. Wszystkie modernizowane wyposażone zostaną w infrastrukturę turystyczną, służącą do odpoczynku. W ramach prac terenowych wykonawca zainwentaryzuje wszystkie urządzenia oraz obiekty turystyczne znajdujące się na gruntach nadleśnictwa. W elaboracie należy zamieścić krótkie informacje (ze zdjęciami) o elementach zagospodarowania turystycznego.

Ze względu na duże zainteresowanie organizacją imprez biegowych oraz rowerowych, wskazanym będzie opisanie, a także oznaczenie miejsc, które będą służyły do organizacji tego typu wydarzeń o charakterze masowym. Zestawienie proponowanych tras zostanie przekazane Wykonawcy planu w ustalonym później terminie.

Wskazane jest, aby w strefie zabudowy, w drzewostanach położonych bezpośrednio w granicach administracyjnych miast oraz w terenach udostępnionych, ustanowić specjalne zasady prowadzenia gospodarki leśnej uwzględniające aspekt społeczny. Przede wszystkim w planowaniu użytkowania rębego i przedrębego, ponieważ te działania mają duży wpływ na wizerunek Lasów Państwowych.

Z uwagi na rosnące znaczenie rekreacyjnego udostępnienia terenu należy sporządzić odrębną mapę przeglądową zagospodarowania rekreacyjnego uwzględniającą istniejące obiekty edukacji leśnej, ścieżki dydaktyczne, biegowe i rowerowe, szlaki konne, punkty widokowe, parkingi leśne i miejsca postoju pojazdów, obszary ujęte w programie „Zanocuj w lesie” oraz inne osobliwości turystyczne albo przyrodnicze położone na obszarze lub w sąsiedztwie lasów nadleśnictwa. Należy również zwrócić uwagę na uaktualnienie istniejących szlaków turystycznych przebiegających po terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo Pułtusk lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

12) Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.

12.1. Plantacje choinkowe.

W ramach użytkowania ubocznego w Nadleśnictwie Pułtusk prowadzi się pozyskanie i sprzedaż choinek. Obecnie na terenie Nadleśnictwa znajdują się opisane poniżej plantacje choinkowe:

Adres leśny	Powierzchnia [ha]	Gatunek	Rok założenia plantacji
17-13-1-01-87-k-00	0,31	Świerk	2019
17-13-1-03-274-k-01	0,13		2014
17-13-1-05-172 -j-00	0,20		2013
17-13-3-14-208-f-00	0,63		2014
17-13-3-12-18-f-00	0,22		2017
17-13-3-13-96-c-00	1,03		2000
17-13-3-14-196-g-00	1,02		2016
17-13-3-14-208-a-00	0,52		2012
17-13-3-17-196A-b-01	0,57		2015
17-13-2-09-40-z-00	0,23		2017
17-13-3-15-124-~f-00	0,13		2013
17-13-3-15-132-~b-00	0,04		2013
17-13-3-15-117-~c-00	0,06		2015

12.2. Gospodarka łowiecka.

Według Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego, obowiązującego w okresie 2017 – 2027 r., obwody łowieckie, dla których Nadleśniczy Nadleśnictwa Pułtusk zatwierdza roczne plany łowieckie, wchodzi w skład Rejonu Hodowlanego nr 1 i Rejonu Hodowlanego nr 5.

Nadleśnictwo nie posiada w zarządzie Ośrodka Hodowli Zwierzyny, nadzoruje gospodarkę łowiecką w 28 obwodach wydzierżawionych przez 17 kół łowieckich. Na terenie nadleśnictwa znajduje się siedem obwodów łowieckich leśnych nr 102, 113, 170, 230, 130, 213 i 197..

Powierzchnia, kategoria i dzierżawcy obwodów łowieckich do końca 2021 roku ulegną zmianie.

Mapa przeglądowa obwodów łowieckich powinna zawierać następujące warstwy: granice obwodów łowieckich, numerację obwodów łowieckich, granicę rejonu hodowlanego, podkład topograficzny.

13) Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

Z uwagi na potrzebę weryfikacji i aktualizacji zapisów dotyczących stanu infrastruktury technicznej nadleśnictwa, jednostka wnioskuje o wykonanie następujących zadań:

- Projekt docelowej sieci drogowej N-ctwa Pułtusk został zaktualizowany zgodnie z instrukcją wyznaczania sieci drogowej na dzień 31.12.2018 r. Należy dokonać uzupełnienia opracowania o nowo wybudowane drogi, oraz drogi udostępnione do ruchu publicznego w nadleśnictwie.
- weryfikację dojazdów pożarowych pod kątem spełniania warunków technicznych określonych dla dojazdów pożarowych, weryfikację pozostałych dróg, szczególnie przebudowanych w ostatnim 10-leciu pod kątem możliwości włączenia ich do sieci dojazdów pożarowych – należy dokonać weryfikacji terenowej;
- aktualizacje na LMN granic budynków i innych obiektów budowlanych w oparciu o inwentaryzację terenową i ogólnodostępne opracowania kartograficzne;

Nadleśnictwo Pułtusk planuje w nadchodzącym dziesięcioleciu rozbudowę infrastruktury kubaturowej - budynki. Zgodnie z zatwierdzonym Programem Gospodarowania Zasobami Lokalowymi w Nadleśnictwie Pułtusk planuje się realizację następujących inwestycji kubaturowych:

- samodzielna kancelaria leśnictwa Zambski,
- samodzielna kancelaria leśnictwa Pokrzywnica,
- samodzielna kancelaria leśnictwa Magnuszew,
- budynek gospodarczy w osadzie Kępa Zatorska,
- budynek gospodarczy w osadzie Rębkowo,
- termomodernizacje leśniczówek: Popławy, Dąbrowa, Pniewo, Ulaski, Orzyc i osada Rębkowo,

- modernizacja – przebudowa leśniczówki Kaszewiec – wydzielenie części kancelaryjnej.

Nadleśnictwo Pułtusk planuje w nadchodzącym dziesięcioleciu rozbudowę infrastruktury drogowej. W Nadleśnictwie Pułtusk planuje się realizację następujących inwestycji drogowych:

- budowa drogi leśnej „Gościejewo” w leśnictwie Lipniki,
- budowa drogi leśnej „Magnuszew cz. II” w leśnictwie Magnuszew,
- budowa drogi leśnej „Magnuszew cz. I” w leśnictwie Magnuszew,
- budowa drogi leśnej „Załużie” w leśnictwie Załużie,
- budowa drogi leśnej „Wąski Las Główna cz. I” w leśnictwie Wąski Las,
- budowa drogi leśnej „Laski” w leśnictwie Magnuszew,
- budowa drogi leśnej „Droga Nadleśnego” w leśnictwie Dąbrowa.

14) wytyczne dotyczących charakterystyki ekonomicznej.

Ocena ekonomiczna gospodarki leśnej powinna zostać wykonana w oparciu o zapisy § 118 Instrukcji Urządzania Lasu.

W dokumencie powinny być zawarte następujące zagadnienia:

- syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,
- charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa wraz z zestawieniem wskaźników tej gospodarki (tabela XIX),
- orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu (tabela XX).

Ocena w zakresie opisanym powyżej jest wystarczająca.

W trakcie sporządzania oceny uwarunkowań ekonomicznych należy zwrócić szczególną uwagę na:

- koszty utrzymania dróg leśnych,
- koszty utrzymania infrastruktury edukacyjno-turystycznej, w tym uprzątkania śmieci,
- koszty gradzenia upraw i młodników przed zwierzyną.

15) Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.

W planie urządzenia lasu powinno się przedstawić w dwóch wariantach układ klas wieku dla gatunków panujących na koniec przyszłego dziesięciolecia w zależności od wielkości przyjętego etatu cięć rębnych.

16) Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenia tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych.

Istniejący Program ochrony przyrody obowiązujący w okresie 01.01.2014 - 31.12.2023 r. powinien być zaktualizowany w oparciu o zapisy aktualnej Instrukcji Urządzania Lasu.

Ze względu na liczne zmiany, które nastąpiły w trakcie trwania obecnej rewizji planu rządzenia lasu konieczna jest aktualizacja programu, ze szczególnym uwzględnieniem następujących zagadnień:

- weryfikacji wyników „Inwentaryzacji Przyrodniczej siedlisk oraz gatunków flory i fauny”,
- aktualizacji informacji o rezerwatach przyrody,
- zamieszczenia, w miarę możliwości, w opisie taksacyjnym informacji o zabiegach ochronnych dla obszarów objętych formą ochrony,
- aktualizacji wykazu pomników przyrody,
- szczegółowego opisu w SILP wraz z naniesieniem na LMN granic obszarów chronionego krajobrazu,
- aktualizacji informacji o strefach ochronnych zwierząt objętych ochroną prawną,
- uwzględnienia w formie opisowej wewnętrzne uregulowania LP oraz dane nadleśnictwa dotyczące pozostawiania drewna martwego w lesie,
- opisanie ogólnego sposobu realizacji zabiegów gospodarczych w odniesieniu do miejsc występowania najcenniejszych gatunków chronionych.

17) Wydruk map tematycznych.

Forma wydruków oraz ilość poszczególnych map została opisana w Części A.

18) Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Prognoza oddziaływania PUL na środowisko powinna zostać wykonana, zgodnie z ramowymi wytycznymi wprowadzonymi do stosowania przez Ministerstwo Środowiska z 18 sierpnia 2011 r. W opracowaniu powinny być ujęte następujące elementy:

Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami:

- opis zawartości,
- dane dotyczące obszaru, którego dotyczyć będzie plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa,
- zestawienie powierzchni wraz z informacją o powierzchni planowanych gruntów do zalesienia,
- zestawienie pozostających do realizacji zadań z podziałem na zadania obligatoryjne i określone kierunkowo (nazwanych i wymienionych w ustawie oraz w stosownej decyzji Ministra w sprawie zatwierdzenia planu ul.),
- krótki opis celów projektowanego dokumentu oraz powiązania funkcjonalne z innymi dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym – sporządzone na podstawie obowiązujących aktów prawnych,
- ogólna analiza potencjalnego wpływu zapisów planu na siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków.

Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy:

- opis przyjętej metodyki sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu, w szczególności rozpoznania przedmiotów ochrony oraz dostępnych inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków,
- wyszczególnienie wykorzystanych do sporządzenia prognozy dokumentów i materiałów dla celu prognozy określonego w art. 51 ustawy o „udostępnianiu...”.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania:

- opis metody monitorowania realizacji obligatoryjnych zadań gospodarczych przez organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art.34 pkt. 2c ustawy o lasach dyrektor regionalnej dyrekcji lasów państwowych.
- monitoring następujących wskaźników:
 - ✓ powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych,
 - ✓ wykonanie zadań określonych decyzją Ministra w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu w wymiarze powierzchniowym,
 - ✓ wykonanie zleconych, na podstawie art.54 ustawy o lasach zadań z zakresu ochrony przyrody w okresie realizacji planu urządzenia lasu.

Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot obszarów ochronnych oraz integralność tych obszarów a także na środowisko.

W szczególności na:

- ✓ różnorodność biologiczną,
- ✓ ludzi,
- ✓ zwierzęta,
- ✓ rośliny,
- ✓ wodę,
- ✓ powietrze,
- ✓ powierzchnię ziemi,
- ✓ krajobraz,
- ✓ klimat,
- ✓ zasoby naturalne,
- ✓ zabytki,
- ✓ dobra materialne

Nadleśniczy

.....
pieczęć i podpis